REVISTA CENTRULUI DE RESURSE PENTRU EDUCAȚIE ȘI DEZVOLTARE
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU” TG-JIU, GORJ

„LABIRINTUL COPILĂRIEI”

PUBLICAȚIE ANUALĂ
ANUL XIII, NR. 22, IUNIE 2021

REVISTA CENTRULUI DE RESURSE PENTRU EDUCAȚIE ȘI DEZVOLTARE GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU” TG-JIU, GORJ
AVIZATĂ I.S.J. GORJ CU NR. 3858/06.05.2010

„LABIRINTUL COPILĂRIEI”

Publicație pentru copii, părinți, cadre didactice și nu numai ...

ISSN 1841 – 8910

FONDATOR,
PROF. ILEANA LASTOVIEȚCHI

COLECTIVUL DE REDACȚIE

REDACTOR ȘEF:
PROF. BÎZDOACĂ ANA-MARIA

REDACTORI:
PROF. CORNESCU ALINA OANA
PROF. ILEANA LASTOVIEȚCHI
PROF. DUMITRU LIDIA SIMONA
PROF. CHEBESI MARINELA

COLABORATORI:
PROF. MERCUREAN IOANA OTILIA
PROF. DAMIAN CORINA
PROF. FUGACIU MIHAELA
PROF. CONSTANTINESCU ALEXANDRA NICOLETA
PROF. STOICHIN ALEXANDRA MANUELA
PROF. TUDORIN GEORGETA GABRIELA
PROF. SÎRBU-GUȘE CREOLA-MARIA
PROF. GIUBEGAN EUGENIA ADRIANA
PROF. SECELEANU LĂCRĂMIOARA
PROF. VĂDUVA IONELA

SECRETAR DE REDACȚIE:
PROF. MARIA AUGUDTINA JUREBIE

SEDIUL REDACȚIEI:
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MIHAI EMINESCU”
STR. OLARI NR.3, COD 210258, TG-JIU, GORJ
TEL.0353 801417
E-mail: gr_eminescu_gj@yahoo.com

CUPRINS

1. MULȚUMIRI
2. RÂNDURI PENTRU MINTE... ȘI SUFLET!!!
3. PROIECTELE NOASTRE ...
4. DIN LUMEA POVEȘTILOR
5. CREAȚII ALE EDUCATOARELOR
6. PENTRU PRIETENII NOȘTRI – PĂRINȚII
7. ÎN FIECARE AN, VIN SFINTE SĂRBĂTORI!!!
8. PAGINA ISTEȚILOR
9. CURIOZITĂȚI
10. GHICI, GHICITOAREA ME

Și pentru că a mai trecut 1 an, simțim că trebuie să revenim și să mulțumim tuturor celor au fost alături de noi pe parcursul acestei perioade, contribuind la îmbunătățirea mediului educațional și a bazei materiale a grădiniței, fiind receptivi la nevoile minunatelor făpturi care frecventează unitatea noastră de învățământ!

Astfel că:

- ⇨ Mulțumim tuturor partenerilor care ne-au fost alături ori de câte ori situația a impus-o, fiind interesați de calitatea serviciilor, de îmbunătățirea calității procesului instructive-educativ, de îmbunătățirea imaginii grădiniței și care an de an au fost și vor fi alături de noi:
  - ★ PRIMARUL MUNICIPIULUI TG-JIU – MARCEL LAURENȚIU ROMANESCU;
  - ★ DIRECTOR INVESTIȚII – CHIRIAC RAUL;
  - ★ MEMBRII CONSILIULUI LOCAL;
  - ★ MEMBRII ASOCIAȚIEI ,,VIITORUL COPIILOR, PRIORITATEA NOASTRĂ!''
  - ★ MEMBRII CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE AL GRĂDINIȚEI!
- ⇨ Mulțumim tuturor părinților, membrii aderenți ai Asociației ,,Viitorul copiilor, prioritatea noastră!'' pentru că sunt minunați și au înțeles care este cea mai bună investiție a lor – copiii!
- ⇨ Mulțumim reprezentantilor mass-mediei, RADIO ACCENT, IMPACT ÎN GORJ, GORJEANUL, TELE3, ACCENT ÎN GORJ, care au făcut posibilă popularizarea gratuită, a activității instructiv-educative a unității noastre de învățământ, ori de câte ori au fost solicitați!
- ⇨ Mulțumim personalului didactic, didactic auxiliar si nedidactic pentru dăruire și implicare, atasament față de grădiniță, responsabilitate maximă în susținerea actului educațional, înțelegerea profundă a importanței educației în societate!

LA FINAL DE GRĂDINIȚĂ

Prof. Dumitru Lidia-Simona

Suntem la începutul verii, un anotimp minunat, călduros, care ne face să ne gândim numai la evenimente fericite si sărbători, dar cel mai frumos eveniment care, bineînțeles este si mult asteptat atât de părinți cât si de copii este VACANȚA DE VARĂ.

Această vacanță nu este una obisnuită, are un impact important asupra tuturor deopotrivă adulți si copii. Este ultima vacanță din viața unui prescolar! Toamna viitoare pasii îl vor îndrepta spre o nouă locație, poate mai frumoasă, poate mai interesantă, dar cu certitudine... ALTA.

Aceste câteva zile ale verii au fost ultimele în care si-au îndreptat pasii spre curtea grădiniței cu gardul ei multicolor si flori la poartă. Ultimele în care, datorită pandemiei si poate pentru mult timp de aici înainte, intră pe usa grădiniței si pornesc pe coridoarele întortocheate spre grupa lor.

AU FOST, TOTUȘI, NIȘTE ANI MINUNAȚI!

Au avut colegi minunați care au devenit prieteni, aproape frați – mai ales pentru cei singuri la părinți – alteori au fost consilieri, ajutoare de nădejde sau sprijin .

Au avut doamne minunate! Doamne care i-ai învățat multe, multe lucruri frumoase si utile cum ar fi: să recite poezii, să rezolve sarcini, să asculte povesti sau să citească ei însisi povesti, să deseneze, să picteze, să modeleze si de ce nu să se schimbe singuri, să mănânce singuri, să respecte reguli, să-si respecte colegii. Dar sigur, i-au învățat mai mult de atât; i-au învățat să aibă încredere în ei, să se accepte

fiecare si să-si accepte colegii de grupă indiferent de frumusețe, culoarea pielii, starea materială a familiei... să ierte si să se bucure, să cânte si să danseze , să zâmbească si să depășească momente grele.

Au avut doamne minunate care s-au străduit ca fiecare zi să fie unică, să proiecteze activități atractive să îmbine învățarea cu jocul, să aibă jucării si jocuri pe care uneori să le poată împărți cu prietenii, alteori să se joace singuri.

Au avut doamne minunate care i-au învățat să aprecieze gustul fiecărui fel de mâncare si hrana din fiecare farfurie, i-au învățat să aprecieze munca pe care o depun adulții pentru ca ei să își desfășoare activitatea în condiții de igienă desăvârsită în fiecare încăpere.

Au părinți minunați care s-au îngrijit ca în fiecare zi a vieții lor să aibă hăinuțe curate, să fie sănătosi, să poată veni în orice condiții la grădiniță.

AU FOST NIȘTE ANI CU PROVOCĂRI!

Au făcut parte dintr-o generație privilegiată care a putut veni la grădinița noastră înainte ca alți copii, de aceeasi vârstă, să se poată înscrie la grădiniță deoarece erau prea mici.

Au trecut printr-o perioadă unică în istoria noastră contemporană, când venitul la grădiniță era imposibil iar activitățile s-au făcut mai mult online; când mămicile si bunicile, în marea lor majoritate, au devenit susținătoarele activităților si evaluatoarele acestora si când doamna educatoare era doar pe internet cu părinții si copiii iar laptopul, tableta si telefonul au devenit cei mai buni prieteni ai copiilor!

Au fost zile când curtea grădiniței a devenit podium de defilare pentru artistii în devenire, a fost pista de concurs pentru atleții si sportivii care se întrevedeau a fi în fiecare dintre ei, a fost locul de parcare al masinilor de poliție sau de pompieri venite special ca să fie admirate, pipăite, observate, de către toți copiii.

Au fost zile când admiram picăturile de ploaie care loveau în geam si ne gândeam cu regret la activitățile pe care le-am fi putut desfășura în curte dacă n-ar fi plouat .

Au fost zile în care poarte grădiniței a devenit stație de oprire pentru mai multe autocare ori microbuze special venite pentru copiii si părinții care mergeau într-o interesantă excursie sau vizită si care îi îmbogățeau pe copii cu experiențe, cunostințe si amintiri de neuitat.

Au fost si zile de vacanță în care unii copii veneau la grădiniță pentru că părinții si bunicii mergeau la serviciu în timp ce colegii lor stăteau acasă în familie si se bucurau de linistea căminului lor iar mintea lor înțeleaptă nu putea pricepe nicidecum, de ce unii pot sta în vacanță iar alții vin mereu la grădiniță...

Au fost... si uite, au trecut!

Este ultima lună iunie petrecută la grădiniță! Urmează ultima săptămână, apoi ultima zi... si GATA! S-A TERMINAT!

Apoi urmează ultima vacanță de grădiniță. Dar înainte de ultima ... am făcut o ultimă serbare cu toți colegii asa, cum numai doamnele educatoare stiu să facă serbări! S-a numit ,,Adio grădiniță!'' desi unii copii mai rămân încă un an... dar si anul următor pentru unii va fi ultimul an de grădiniță... si uite asa, în fiecare an, o generație pleacă, alta vine, si viața îsi urmează cursul. Doamnele vor fi aici, pentru toți. Și pentru cei ce vor pleca si pentru cei ce vor veni si... chiar si pentru cei ce-si vor aminti, peste ani că au fost la grădiniță si au avut niste doamne care le-a promis la plecare că... îi asteaptă oricând!

CU ALTE CUVINTE

POVEȘTI PENTRU DIVERSITATE

Coordonator,
Prof. Ana-Maria Bîzdoacă

PROGRAM DE EDUCAȚIE PENTRU DIVERSITATE ÎN GRĂDINIȚĂ

Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu" implementează în acest an școlar Programul Pilot „Povești pentru diversitate", inițiat și organizat de către Asociația Cu Alte Cuvinte, un program în parteneriat cu Asociația OvidiuRo.

Programul își propune să introducă în grădinițe o pedagogie specifică cadrului Educației pentru Diversitate, prin care să dezvoltăm abilitățile socio-emoționale, precum si competențele de literație ale copiilor, plecând de la cărți ilustrate ce reflectă în mod pozitiv diversitatea societății/lumii în care trăim.

Programul se desfășoară în perioada aprilie - iunie 2021 si constă în:

- distribuirea în cele 100 de grădinițe selecționate a unui set de 8 cărți ilustrate, alături de un ghid pedagogic cu aprox. 50 de activități si jocuri pe baza cărților din Program;
- o serie de 4 ateliere de lucru ce se vor desfășura în perioada 25 martie - 21 mai;
- disemina informațiilor primite în cadrul atelierelor de lucru către colegii din grădinițe, astfel încât cărțile si

ghidurile să poată fi folosite în mod adaptat pedagogiei Educației pentru Diversitate de cât mai mulți profesori.

Directorul acesteia a dezvoltat si implementează, alături de echipa de profesori de învățământ prescolar, un plan de lectură dedicat copiilor, cu sesiuni săptămânale de lectură.

Aspecte din activitățile care s-au derulat si care se vor derula în implementarea Programului... din dragoste pentru copil si lectură, din dorința de a împărtăsi cât mai mult si de a insufla si la alte persoane dragostea pentru carte, copii... se regăsesc pe site-ul grădiniței www.gradinitamihaieminescu.ro si pe pagina de facebook a grădiniței https://www.facebook.com/Gradinita-Mihai-Eminescu-Tg-Jiu-432089236958951/?ref=pages_you_manage

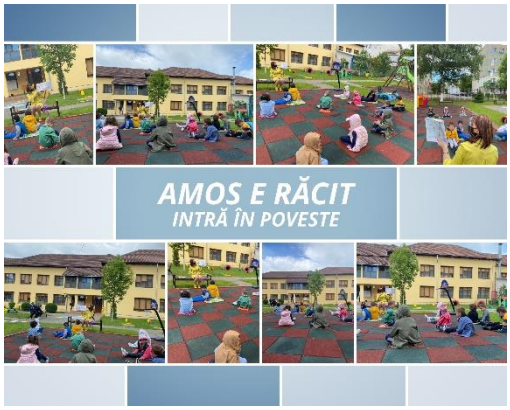

POVEȘTI PENTRU DIVERSITATE
PRIMA MEA CARTE DESPRE FAMILIE

DOMNIȘOARA ÎNVĂȚĂTOARE E UN MONSTRU!
POVEȘTI PENTRU DIVERSITATE

POVEȘTI PENTRU DIVERSITATE
CÂNTECUL LUI ZURALI

CEA MAI REA PRINȚESA!
POVEȘTI PENTRU DIVERSITATE!

Ultima stație de pe Strada Pieței
Povești pentru diversitate

Coordonator,
Prof. Ana-Maria Bîzdoacă

PROGRAM NAȚIONAL PENTRU ÎNCURAJAREA LECTURII ÎN FAMILIE ȘI ÎN GRĂDINIȚĂ

Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu" implementează în acest an școlar Programul Național „Citește-mi 100 de povești", inițiat și organizat de către Asociația OvidiuRo, un program în parteneriat cu Ministerul Educației si cu Ministerul Culturii, sub egida proiectului „România Educată", derulat de Administrația Prezidențială.

Programul își propune să stimuleze lectura în rândul copiilor, atât în grădiniță, cât și în familie. Copiii au avut oportunitatea de a participa la ateliere de lectură si de a-si dezvolta atenția, vocabularul, imaginația si mai ales motivația pentru învățare. Activitățile/ atelierele desfășurate în cadrul programul au contribuit, în mod direct, la dezvoltarea literației si a unor obiceiuri de lectură care favorizează procesul de învățare si de alfabetizare funcțională, în special pentru copiii din familiile defavorizate si izolate cultural.

Prin derularea acestui proiect, grădinița a obținut statutul de „grădiniță bibliotecă", o adevărată insulă de lectură si cultură pentru copii. Directorul acesteia a dezvoltat si a implementat, alături de echipa de profesori de învățământ prescolar, un plan anual de lectură dedicat copiilor, cu sesiuni săptămânale de lectură, cu invitați care să le citească celor mici.

Asociația OvidiuRo a oferit cadrelor didactice sesiuni de formare centrate pe literație, punând accent pe modalitatea de a le citi copiilor, de a le capta atenția si de a le stimula curiozitatea. Grădinița a fost dotată cu un important fond de carte tipărită si în format digital, iar copiii vor primi cărți pentru acasă, pentru a încuraja lectura în familie.

Dintre activitățile/atelierele derulate amintim:

- amenajarea, la nivelul grădiniței, a unei insule permanentă de lectură si cultură accesibilă copiilor mici ***„Din bătrâni se povestește...”;***
- amenajarea atractivă si accesibilă a Centrului de lectură/insulei de lectură pentru fiecare din cele 12 grupe ale grădiniței;
- amenajarea acasă, de către părinți, a unor insule de lectură pentru copii;
- organizarea în localitate o unor insule permanentă, itinerante, temporare de lectură, într-un spațiu comunitar;
- organizarea, periodic, a rutinelor de lectură, în localitate, la nivel de unitate, de grupă, pentru copii si familii, activități care încurajează lectura, precum:
  - ***„Lectura... un mod de viață!”*** - în prima săptămână a fiecărei luni s-au organizat ateliere de lectură, la nivelul localității, pentru a arăta că lectura ne pune mintea în mișcare
  - ***„Ambasadorul... poveștilor!”*** - directorul a citit lunar pentru copiii din fiecare grupă
  - ***„Cufărul cu povești”*** - invitatul lunii, copil sau adult (personal non-didactic, părinți, preot, polițist, profesor, primar etc), a citit copiilor â
  - ***„O poveste... pentru fiecare zi!”*** - zilnic educatoarele au citit cu copiii în cadrul momentului povestilor
  - ***„Povești mici, pentru pitici”*** - săptămânal educatoarea si copiii au evidențiat o carte
  - ***„În lumea prieteniei!”*** – educatoarele au organizat lunar o activitate pentru părinți pentru încurajarea lecturii în familie

- Organizarea unor evenimente de lectură si cultură:
  - La nivel internațional: Ziua Internațională a Cărților, Ziua Internațională a Cărților pentru Copii, Ziua Internațională a Cititului Împreună ZICI
  - La nivel național: Ziua Culturii Naționale, Ziua Internațională a Familiei, Ziua Limbii Române
  - La nivel de localitate:
    - Parada personajelor ***„În lumea magică a poveștilor!”***
    - Artă stradală ***„Lăsați cărțile să-și atingă scopul!”***
  - La nivel de grădiniță:
    - Degustare de cărți ***„Ambasadorii cărților”***
    - Expoziție coperta cărții mele preferate ***„Prima mea... copertă”***
    - Makers Space ***„Călătorie pe tărâmul poveștilor” - locul unde descoperim practic poveștile***

- Festivalul cărților ***„Și altfel, citim o poveste...!”***

Acestea sunt doar câteva din activitățile care s-au derulat si care se vor derula în implementarea Programului Național „Citeste-mi 100 de povesti”... din dragoste pentru lectură, din dorința de a împărtăsi cât mai mult si de a insufla si la alte persoane dragostea pentru carte.

Cărțile reprezintă un instrument eficient de modelare intelectuală a copiilor si este important să facă parte din viața acestora si acasă, nu numai la grădiniță. Chiar dacă nu stiu să citească, copiilor le poate fi insuflată dragostea pentru lectură încă de la vârste fragede.

Cel mai bun exemplu îl pot oferi chiar părinții, iar copiii îsi vor forma de timpuriu o percepție pozitivă asupra obiceiului lecturii.

Mulțumim părinților pentru sprijinul imperios acordat, de înțelegerea si promptitudinea cu care au răspuns, fiecare în parte si toți, deopotrivă, la invitațiile noastre pentru stimularea interesului față de lectură, educație si promovarea tuturor valorilor educaționale.

Felicitări cadrelor didactice pentru implicare, inovație, creativitate, pentru profesionalismul de care dați dovadă!

(imagini din activitățile derulate se regăsesc pe site-ul grădiniței www.gradinitamihaieminescu.ro si pe pagina de facebook a grădiniței https://www.facebook.com/Gradinita-Mihai-Eminescu-Tg-Jiu-432089236958951/?ref=pages_you_manage

ÎMPREUNĂ CREȘTEM VIITOARELE GENERAȚII DE CITITORI!

CITEȘTE-MI 100 DE POVEȘTI
CĂRȚILE... FORMEAZĂ

CITEȘTE-MI 100 DE POVEȘTI
Lectura... un mod de viață

CITEȘTE-MI 100 DE POVEȘTI
AMBASADORII... POVEȘTILOR

CITEȘTE-MI 100 DE POVEȘTI
CĂLĂTORIE PE TĂRÂMUL... POVEȘTILOR

CITEȘTE-MI 100 DE POVEȘTI
COPII... PRINTRE POVEȘTI

UN ARICI ȘI UN BALON

Material cules şi propus de,
Prof. MARINELA CHEBEȘI
site-ul gokid.ro

A fost odată ca niciodată,
Un arici rotund cu ochi negri si vioi care locuia lângă un copac înalt si linistit.
De dimineață până seara, ariciul se juca singur în frunze, căuta ciuperci si fructe delicioase de toamnă iar seara se cuibărea în vizuina lui caldă.
Într-o zi, ariciul găsi pe drum un balon rosu si lucios ce părea că stă pe loc.
A cuprins cu privirea balonul si ochii lui negri s-au luminat.
– Oh nu am mai zburat niciodată cu un balon!
Ariciul nu mai putea de bucurie căci auzise el că baloanele zboară si era tare nerăbdător să se înalțe cu balonul lui.
L-a rostogolit până acasă la vizuina lui, țopăind în jurul balonului si săltându-l cu năsucul umed.
– Hai zboară! trăgea ariciul de sfoara balonului.

Dar balonul stătea neclintit deasupra ariciului.– Hai zboară, o să fie asa frumos! Se învârtea ariciul în jurul balonului si îl împingea în sus cu căpsorul.
Dar balonul se clătina într-o parte si într-alta si îi sufla ariciului:

– Și dacă o să ți se facă foame în timp ce zburăm? Atunci ariciul fugi repede în vizuina lui si scoase lădițe pline cu provizii, cu mere, pere, ciuperci ba chiar si biscuiți.

Le aranjă frumos lângă balon si iar trase de sfoară:
– Hai zboară, acum avem provizii!
– Dar dacă o să-ți fie frig? tremura balonul.
Și ariciul se puse pe tricotat pulovere si fulare călduroase. Când au fost gata, ariciul le aseză lângă balon si îl scutură din nou:
– Hai zboară, hăinuțele sunt gata!
– Dar dacă o să ți se facă si mai frig?
Și ariciul începu să adune frunze moi si încălzite de soare si fire lungi de iarba. Le împleti cu răbdare într-o plapumă călduroasă de frunze si o asternu în fata balonului.
– Dacă ți se rup hainele? se grăbi balonul să spună.
– Ah da da, să iau si papiote, nasturi si foarfecă!

Se întorcea gâfâind, cu mâinile pline, dar nici nu se apropia bine că balonul se umfla si pufnea spre el:
– Hai odată, ce durează asa mult?
Balonul nici nu mai trebuia să ceară căci ariciul se obisnuise să tot aducă provizii lângă balon. Mai punea câte un biscuit, câte o ciupercă ba chiar si bomboane găsite pe drum.
Și o umbrelă dacă avea să plouă, sau mai bine două dacă se rupea prima.

Făcea zeci de drumuri nestiind ce să mai pună lângă balon. Îi venea să pună toată planeta numai să fie sigur că balonul are tot ce-i trebuie.
Iar balonul se umfla mulțumit si devenea din ce în ce mai mare si mai rotund.
Dar când ariciul îi amintea de zburat, balonul se înfoia si scârțâia furios:
– Arici urat mirositor! Ce stii tu despre zburat! Vezi-ți de treaba ta!
Iar când ariciul se oprea să mai culeagă câte ceva, ciuperci sau bobițe rosii, balonul se trântea pe jos:– Iar te umpli de pământ si frunze! Arici inutil, nu esti bun de nimic! Nu faci decât să mă încurci! Dacă nu erai tu, zburam de mult! îi țiuia în urechi balonul.
– Balon gras si umflat, nimic nu-ți convine! Sarea ariciul pe balon si-l strângea cu putere.
– Dă-mi drumul! se zbătea Balonul! Dacă nu, explodez în urechile tale!

Și ariciul fugea repede repede si se ascundea după trunchiul copacului.
– Într-o zi o să-l înțep si o să-l sparg! se strângea ariciul într-un ghem negru, plin de țepi. Copacul se uita când la unul când la altul, îsi îndrepta crengile când spre arici când spre balon.
Începuseră să se certe din ce în ce mai tare si să se urmărească unul pe altul! Balonul îl fugărea pe arici căci îi era frică să nu-l înțepe pe la spate. Știa că un singur țep al ariciului era de ajuns să-l spargă asa că se umfla si mai tare ca să-l sperie si sa-l pună pe fuga pe arici. Iar ariciul se ascundea si îl pândea din spatele copacului căci ii era frică să nu fie înghițit de balonul urias.
Și cu cât devenea balonul mai umflat, cu atât ariciul se făcea mai mic si parcă nu mai avea loc nici să respire de balon. Nici nu mai avea curaj să-l întrebe când o să zboare.
Uneori ariciul rămânea visător pe câte o ciupercă pană se aseza un fluture pe năsucul lui si stăteau de vorba.
Apoi îl urmarea cu privirea cum îsi lua zborul. Alteori ariciul stătea ore în sir suflând în păpădii si urmărind fiecare fulg cum zboară spre cer.

Iar balonul desi avea în jurul lui o grămăjoară cu tot felul de provizii, nici nu se mai gândea la zburat.
Într-una din zile, când balonul era parcă mai umflat ca niciodată iar ariciul mai mic si mai țepos ca niciodată, copacul lângă care locuiau si-a aplecat crengile si le-a soptit:
– Un arici și un balon dansează cel mai bine împreună!
– Eu nu dansez cu ariciul ăsta țepos si urât mirositor!!!
– Și nici eu cu balonul asta încrezut!!! au răspuns amândoi în cor.
– Vă mai aduceți aminte ce vă doreați când v-ați întâlnit prima oară?
– Să zbor, a soptit ariciul.
– Și eu să zbor... a oftat balonul.
– Ar putea balonul să zboare singur?
– Oh nu, dacă mă ia vântul si cine stie unde mă duce, dacă mă agăț în crengi sau mă ciupesc pasările, pot oricând să mă sparg si să nu mai exist...
– Ar putea ariciul să zboare singur?
– Oh nu, cum să mă înalț singur... oftă ariciul. Balonul mă înghesuie de parc-ar vrea să mă înghită.
– Fiecare dintre voi are o bucată! Niciunul nu are tot dar împreună formați tot!
– Ce vrei să spui? S-au apropiat balonul si ariciul de copac.
Dar copacul somnoros nu le mai răspunse căci adormise si sforăia printre frunze.
– Nu stiam că îți e frică să nu te spargi, a vorbit timid ariciul. As putea să-ți spun ce văd ca să nu te înțepi în nimic. Eu cunosc pădurea si cerul, stiu toate cărările si locurile din pădure si simt când vine ploaia sau vântul.
– Asta ar fi bine. Iar eu as putea să țin direcția si să urmez drumul, răspunse balonul.
– Și ai putea să-mi faci un pic de loc? îl întrebă ariciul. Căci dacă mă împingi si mă sufoci, nu mai văd nimic si nu ne va fi bine.
– Știu! Un cosuleț! Poți lega cu o sfoară un cosuleț de mine si ai un loc doar al tău. Poți să pui înăuntru ce ai nevoie numai să nu fie prea greu!
– Ce idee minunată! asa pot să văd si să te ghidez, zâmbi ariciul.
Ariciul luă un cosuleț gol din vizuină si îl legă de sfoara balonului. Puse înăuntru câteva fructe de pădure si niste flori colorate.
– Ce miros plăcut, se relaxă balonul!
Ariciul se aseză cu emoții în cosuleț si începu sa cânte un cântecel. Balonul se clătină usor, se desprinse încetisor de pe pământ si iuhuuu își luară amândoi zborul!
Ariciului nu-i venea să creadă că în sfârsit zboară! Râdea cu gura pană la urechi si făcea cu mana copacilor si animalelor din pădure!

Frunzele fluturau si fosneau de bucurie si copacul se trezi de la atâta agitaţie în jurul lui.
Îsi îndreptă crengile în sus si zâmbi mulţumit.

Un arici si un balon dansau împreună printre nori!

VOX POPULI ...
,,BĂTRÂNA ŞI VASUL''

Material cules şi propus de,
Prof. ILEANA LASTOVIEŢCHI

O femeie bătrână din China avea doua vase mari, pe care le atârna de cele două capete ale unui băţ, si le căra pe după gât. Un vas era crăpat, pe când celălalt era perfect si tot timpul aducea întreaga cantitate de apă.

La sfârsitul lungului drum ce ducea de la izvor până acasă, vasul crăpat ajungea doar pe jumătate. Timp de doi ani, asta se întâmpla zilnic: femeia aducea doar un vas si jumătate de apă. Bineînţeles, vasul bun era mândru de realizările sale. Dar, bietului vas crăpat îi era atât de rusine cu imperfecţiunea sa si se simţea atât de rău ca nu putea face decât jumătate din munca pentru care fusese menit!

După doi ani de asa zisă nereusită, cum credea el, i-a vorbit într-o zi femeii lângă izvor: ,,Mă simt atât de rusinat, pentru ca această crăpătură face ca apa să se scurgă pe tot drumul până acasă!''

Bătrâna a zâmbit. ,,Ai observat că pe partea ta a drumului sunt flori, însă pe cealaltă nu? Asta pentru că am stiut defectul tău si am plantat seminţe de flori pe partea ta a potecii si, în fiecare zi, în timp ce ne întoarcem, tu le uzi. De doi ani culeg aceste flori si decorez masa cu ele. Dacă nu ai fi fost asa, n-ar mai exista aceste frumuseţi care împrospătează casa.''

Morala:

Fiecare dintre noi avem defectul nostru unic. Însă, crăpăturile şi defectele, ne fac viaţa împreună atât de interesantă şi ne răsplătesc atât de mult!

Trebuie să luăm fiecare persoană aşa cum este şi să căutăm ce este bun în ea. Deci, nu uitaţi să mirosiţi florile de pe partea voastră a drumului!

,,MORCOVUL, OUL SI BOBUL DE

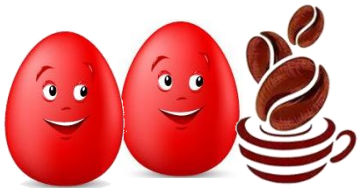

Material cules şi propus de,
Prof. ILEANA LASTOVIEŢCHI

O tânără s-a dus la mama ei şi i-a povestit despre viaţa ei grea şi modul dificil în care lucrurile au evoluat pentru ea. Nu mai ştia cum să facă faţă acestora şi o bătea gândul să renunţe. Era epuizată de efortul luptei şi strădaniilor de a le depăşi. Se părea că, imediat cum o problemă era rezolvată, apărea una nouă.

Mama ei a ascultat-o şi a condus-o spre bucătărie, unde a umplut trei oale cu apă, apoi le-a aşezat pe fiecare deasupra unui foc cu flacără mare. Curând apa din cratiţe a ajuns la fierbere. În primul vas a pus morcovi, în al doilea ouă, iar în ultimul recipient boabe măcinate de cafea.

Fără să scoată un cuvânt, mama a aşteptat circa douăzeci de minute, după care a stins focul. A scos morcovii şi-i aşeză pe un platou. La fel a procedat şi cu ouăle fierte, apoi a strecurat cafeaua şi a turnat-o într-o cană. Revenind la fiica ei, a întrebat-o:

,,Spune-mi, ce vezi?''

,,Morcovi, ouă şi cafea'', a răspuns tânăra femeie.

Mama a adus-o mai aproape şi a rugat-o să atingă morcovii. Fiica a făcut întocmai şi a remarcat că erau moi. Mama i-a indicat apoi să ia un ou, să-l spargă şi să-i cureţe coaja. După ce a urmat sfaturile mamei, tânăra a descoperit un ou fiert tare. În cele din urmă, mama i-a sugerat să ia o înghiţitură de cafea. Fiica a zâmbit după ce a savurat aroma bogată a licorii maronii. În urma acestora, fiica a întrebat:

,,Ce înseamnă asta, mamă?''

Mama i-a explicat că fiecare dintre cele trei lucruri s-a confruntat cu acelaşi ,,discomfort'' - punctul de fierbere al apei - dar fiecare a reacţionat în mod diferit:

Morcovii, prin natura lor, par puternici, solizi şi de nezdruncinat. Cu toate acestea, după ce au fost supuşi punctului de fierbere, s-au înmuiat şi au devenit fragili.

Oul, prin construcţia sa, este moale, păzit doar de învelişul lui exterior subţire. Dar, după fierbere, interiorul său s-a întărit!

Boabele de cafea, în schimb, au fost deosebite. După ce au fost introduse în clocot, acestea au schimbat culoarea şi parfumul apei.

,,Cu care dintre ele te identifici tu?'' - a întrebat-o mama pe fiica ei. ,,Când greutăţile bat la poarta vieţii tale, cum reacţionezi? Precum un morcov, un ou, sau un bob de cafea?'' Gândeşte-te la aceste detalii: Ce sunt eu? Sunt morcovul care pare puternic, dar, în faţa unei dureri sau încercări dificile devine fragil şi îşi pierde forţa? Sunt oul care, deşi pare sensibil si maleabil, după o dură ,,schimbare de temperatură'', rămâne protejat de aceeaşi scoarţă, dar are ,,inima'' rigidă? Sau sunt precum bobul de cafea care, indiferent de greutăţile contextuale, indiferent de durerile ,,termice'' la care este supus, eliberează parfum şi savoare?

Dacă eşti precum bobul de cafea, indiferent de dramatismul situaţiei, vei reuşi să depăşeşti momentul, schimbând situaţia din jurul tău cu propriile ,,arome''. Chiar şi cele mai întunecate provocări vor fi ridicate la un alt standard de percepţie, purtând ,,parfumul'' tău de învingător.

Tu cum faci faţă disconfortului şi greutăţilor ? Precum un morcov, un ou, sau un bob de cafea?

POVEȘTI CULESE DESPRE INSECTE

Prof. MERCUREAN IOANA OTILIA

ALBINUȚA EXIGENTĂ

Albinuța era tare tristă: nu reusea să găsească floarea pe care o caută pentru a face miere. Se întorcea mereu la stup fără să fi cules niciun pic de nectar. Vecinele rădeau mereu de ea. Într-o seară, însă, se întoarse veselă.

Am găsit, în sfârsit, floarea mult căutată, prietene dragi! spuse ea surâzătoare, în timp ce arată spre apus.

Celelalte începură să radă de ea, iar albinuța pleca si se ascunse. O sopârlă foarte curioasă o întreba ce se întâmplase. Când auzi povestea, îi spuse micuței:

Vezi acele coline? În spatele lor există niste flori, din al căror nectar se face cea mai bună miere.

Albina zbura toată noaptea, iar spre dimineață găsi o pajiste cu mii de flori. Astfel, ea făcu cea mai delicioasă miere.

„Prietenul la nevoie se cunoaște."

URSULEȚUL ȘI ALBINELE

Ursulețul se mândrea cu inteligență să si nu făcea eforturi prea mari, pentru nimic. Totul îi iesea bine. Într-o zi descoperi un stup plin de miere, la care lucraseră o sută de albine. Asta nu-l interesa prea mult pe Ursuleț, care profită de orice neatenție a albinelor pentru a le lua muncă de sub nas. Ce proaste sunt albinele astea! Muncesc atâta, după care se lasă furate.

Sărăcuțele, mirate de felul în care dispărea mierea, deciseră să facă de pază si să-l descopere pe hoțoman. Când îl găsiră pe Ursuleț la miere, îl atacară furioase. Acesta fu înțepat de atâtea ori, încât iesi urlând din acea pădure. Lecția dădu rezultate, deoarece Ursulețul nu se mai apropie niciodată de nicio albina.

„Nu e bine să profiți de muncă celorlalți!"

ABUZ DE ÎNCREDERE

Doamna Albina si doamna Furnică erau prietene foarte bune. Într-o zi, doamna Albina pleca int-o călătorie si lasă cheile casei la prietena sa. După câteva zile, doamna Furnică, fu tentată să între în casă acesteia să ia niste miere, dar în ultimul moment se răzgândi si reflectă: „Dacă fac asta, ar fi abuz de încredere, ceva nedemn de prietenia noastră", îsi spuse ea.

La câteva luni după, veni rândul doamnei Furnică să lase cheile la prietenă sa. În ziua următoare, doamna Albina intră în casă prietenei sale fără măcar să se gândească vreun pic. Voia să mănânce câte ceva din cămară. „Ha! Sunt sigură că si ea a făcut la fel!"

Care dinte cele două este o prietenă adevărată? **„Niciodată să nu pui la îndoială prietenia adevărată."**

GOSPODINELE

Prof. TUDORIN GEORGETA GABRIELA

Noi suntem fete cuminți
Și nu ne certăm,
Căci pe mama noastră
Nu vrem s-o supărăm.

La treburile casei noi o ajutăm
Și-n cameră facem curat
C-așa mama ne-a învățat,
Să fim ordonate și mereu curate.

COPILUL ȘI FLOAREA

Prof. ILEANA LASTOVIEȚCHI

Spune-mi tu micuță floare,
Te rog, spune, ce te doare?
Te văd tristă si pălită,
Simt că esti nefericită.
Cum să fiu eu mulțumită
Când am frunza ofilită ?

Eu acum te-ntreb pe tine:
-Nu mai stii ce este bine?
Îți place să mă privesti,
Dar, tu uiți să mă-ngrijesti.
-Am gresit si rău îmi pare,
Vreau acum să-ți cer iertare.
Și de astăzi îți promit,
De udat ... n-am să mai uit !

TATĂL MEU

Prof. TUDORIN GEORGETA GABRIELA

Tatăl meu cel blând şi bun
Multe-aş mai avea să-ţi spun.
Dar îţi spun de mai-nainte
Veşnic te voi ţine minte.

Ai fost bun cu mine
Şi m-ai alintat
Iar eu te port mereu
În sufletul meu.

Cum s-aleg ce-i bine
Tu m-ai învăţat.
Şi-ai avut oricând
Pentru mine sfat.

La Domnul cel Sfânt,
Zilnic te-ai rugat
Pentru a ta fiică
De când era mică.

Azi eu spun cu bucurie
Mândră sunt de tatăl meu!
Să-ţi dea Domnul sănătate
Şi mult spor să ai în toate!

MIRAREA UNUI COPIL

Prof. ILEANA LASTOVIEȚCHI

Nu stiu cum s-a întâmplat,
C-am aflat asa deodată,
Că pădurea s-a salvat,
Cu hârtia reciclată.
Multe cărți am colorat
Și caiete-am mâzgălit,
Dar, târziu am învățat
Ce-i bun la refolosit.
Cărțile-n care citim,
Și le-avem mereu în casă,
Bune sunt si acum stim,
Că sunt din...masă lemnoasă.
De aceea m-am gândit,
C-am să-ncep să colectez,
Tot ce nu e folosit
Și-un copac ... poate salvez.
Și mai stiu acum ceva:
Mai multe cărți vom avea,
Dacă stim să ne purtăm
Și dacă nu vom uita,
Hârtia să colectăm !

GRĂDINIȚA ONLINE- EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. ALINA- OANA CORNESCU

Anul 2020 a adus cu el o mare provocare, si anume, desfăsurarea activităţii didactice în mediul online. Provocarea a fost pentru toţi partenerii implicaţi în educaţie: cadre didactice, părinţi, prescolari/ elevi. Astfel, parteneriatul cu familia, a devenit mai mult ca niciodată necesar, deoarece educatoarea, coordonând de la distanţă activitatea, a trebuit să creeze si să menţină în mod permanent legătura cu părinţii prescolarilor.

La această vârstă copiii au mare nevoie de părinţi pentru: citirea mesajelor scrise, descrierea activităţilor, supravegherea utilizării aparaturii tehnice, oferirea de materiale necesare desfăsurării activităţilor propuse/ sugerate spre desfăsurare.

Modalităţi de comunicare cel mai mult folosite în mediul online au fost: platforme educaţionale, Google Classroom, reţele de comunicare în mediul online- grupuri de Facebook, de Messenger sau de WhatsApp. Oportunităţile de învăţare online si utilizarea resurselor educaţionale deschise si a altor tehnologii pot reduce costurile asociate cu materialele necesare instruirii şi permit utilizarea mai eficientă a timpului profesorului. Resursele online permit revoluţionarea sistemului educaţional, nu numai pentru că sunt convenabile si accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare si învăţare să devină mai interesant si adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învăţării. Astăzi, elevii şi profesorii beneficiază de resurse online gratuite si resurse online plătite. Fiecare elev preferă resurse diferite în funcţie de subiectele de interes si de stilul de învăţare. Profesorii şi elevii doresc instrumente de bună calitate care să fie gratuite. Pentru a ajuta colegii să găsească cele mai bune

resurse online care să le ușureze viața, prezint o listă de mai multe link-uri utile care oferă ceea ce au nevoie pentru o lecție bună.

În conceperea activităților sugerate spre desfășurare, educatoarele au ținut cont de:

- conținuturile au fost cât mai pe înțelesul copiilor si părinților;
- utilizarea de materiale din natură sau care se regăsesc în orice casă;
- folosirea moderată a platformelor si site-urilor educaționale;
- utilizarea fiselor de lucru ce pot fi redate de părinți, fără a folosi imprimanta;
- s-a evitat suprasolicitarea părinților sau a altor adulți implicați în cresterea copiilor!
- activitățile propuse au avut o tematică atractivă si un grad de complexitate moderat, fără a avea un caracter obligatoriu;
- indiferent de cât de bine am reusit să realizăm activitățile în mediul online, important a fost să ne conectăm socio- emoțional cu copiii.

<u>ROLUL EDUCATOAREI a fost de a :</u>

- asigura continuitatea activității suport pentru învățarea online;
- propune activități adaptate mediului online;
- crea si selecta resurse educaționale online: PPT- uri, filmulețe didactice, descrierea unor activități, jocuri cu prezentări video, înregistrări video, etc.
- oferi si colecta feed-back de la copii si părinți în vederea ameliorării modalităților si mijloacelor de comunicare;
- colecta produse ale activităților copiilor- fotografii cu desene, modelaje, abilităților practice, etc.
- urmări progresul individual al copiilor si pe care îl va consemna în Fisele pentru aprecierea progresului individual al copilului;

Cele mai des utilizate aplicații în crearea de resurse educaționale pentru activitățile din mediul online au fost:

<u>CHATTERPIX</u>- un program ce dă viață unei imagini, fiind astfel foarte utilă mai ales în activitățile ce au ca mijloc de realizare memorizările sau dezlegările de ghicitori.

<u>PICVOICE-</u> este asemănătoare primei aplicații;

<u>JIGSAW PUZZLE,</u> o aplicație foarte utilă în crearea de puzzle

<u>POWERPOINT</u>, pentru crearea de prezentări, realizarea de filmulețe.

Avantajele învățării online:

- Centrare pe copil/participant
- Favorizează creativitatea si descoperirea de noi interpretări
- Permite accesul la noile competențe cerute de viața modernă
- Materialele pot fi personalizate
- Accesibilitate, comfort, flexibilitate

- Interacţiunea este liberă, fără constrângeri
- Prescolarul poate învăţa în ritmul lui propriu
- Prescolarul poate beneficia de feedback rapid si permanent
- Costuri reduse de distribuţie a materialelor;

Dintre dezavantajele create de învăţării online amintim:

- Pregătirea unui curs online este mai costisitoare decât pregătirea unui curs tradiţional
- Lipsa unor resurse tehnologice performante si a unor conexiuni optime la reţea, de joasă performanţă în ceea ce priveste sunetul, imaginile si anumite grafice
- Apar unele probleme legate de contactul face-to-face, esenţial de multe ori pentru socializare
- Prescolarii/ elevii trebuie să fie extrem de motivaţi pentru a participa la cursurile online

Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivaţie puternică pentru a o utiliza în mod eficient. Pot fi si anumite situaţii limită, cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu îsi permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informaţie care îi era utilă în acel moment. dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situaţii de criză chiar nu pot fi controlate.

Când învăţarea si comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai stiu să comunice si încep să comunice tot prin tehnologie, iar folosirea mediului virtual în exces ne robotizează!

BOLILE COPIILOR PE FOND EMOŢIONAL
CLIMATUL POZITIV ŞI EDUCAŢIA POZITIVĂ

Material propus de,
Prof. ILEANA LASTOVIEŢCHI

„Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru ziua de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze!"(M. MONTESSORI)

„VÂNTUL, PLOAIA ŞI SOARELE"

Vântul, Ploaia si Soarele stăteau de vorbă.

,,Hai să jucăm un joc'' spuse Soarele. ,,Vedeţi băiatul acela care poartă o jachetă? Hai să vedem care dintre noi îl poate face să o dea jos!''

,,Vreau să încerc eu!'' spuse Vântul. Vântul începu să sufle pe la urechea băiatului, soptindu-i usor ,,scoate-ţi jacheta, scoate-ţi jacheta''. Când văzu că băiatul nu îsi dă jacheta jos, Vântul începu să sufle un pic mai puternic si îi spuse mai tare la ureche dar, cu cât sufla mai tare cu atât îi era mai frig băiatului si îsi ţinea jacheta pe el. Vântul atunci începu să urle la urechile băiatului ,,scoate-ţi jacheta, scoate-ţi jacheta!'' Cu cât băiatul ignora mai tare, cu atât Vântul urla si mai tare la el. Vântul rămase fără răsuflare de atâta urlat, dar băiatul îsi ţinea tot mai strâns jacheta pe el.

,,Lasă-mă să încerc si eu'' spuse Ploaia. ,,Evident că, ceea ce faci tu nu merge, nu are rost să mai ţipi la el deoarece, cu cât ţipi mai tare la el cu atât o sine mai strâns pe el''. Atunci, Ploaia începu să burniţeze usor spunându-i usor la ureche: ,,scoate-ţi jacheta, scoate-ţi jacheta''. În schimb, băiatul îsi trase gluga pe cap si închide fermoarul jachetei. Iritată, Ploaia uită imediat de sfatul pe care îl dăduse Vântului si îsi spuse: ,,îl conving eu să-si dea jacheta jos''. Începu să toarne din greu. Picăturile de ploaie îi spuneau băiatului: ,,scoate-ţi jacheta, scoate-ţi jacheta!'', dar băiatul refuza să asculte. Cu cât Ploaia devenea mai nervoasă, cu atât băiatul încerca să se acopere mai mult.

,,Cred că a venit rândul meu'', spuse Soarele. El începu să strălucească fără să spună nimic. Razele lui îl încălzeau pe băiat, alintându-l. Soarele ridica gradat temperatura, fără însă să facă prea cald. Băiatul îsi dădu gluga jos de pe cap. Pe măsură ce Soarele încălzea usor temperatura, el desfăcu fermoarul de la jachetă. Atunci, Soarele mai ridică temperatura un pic si îl învălui pe băiat cu razele lui. Nu a mai durat mult până când băiatul a scos jacheta de pe el pentru a se bucura de.....căldură.

În povestea prezentată, putem rezuma conţinutul astfel:
Soarele, Ploaia şi Vântul au pus odată un rămăşag: care din ei îl convinge mai repede pe un puşti să-şi dea jos geaca. Ploaia iritată l-a udat până la piele, Vântul nervos a suflat sălbatic asupra lui, dar oricât de tare s-au dezlănţuit, pe rând, împotriva lui, n-au făcut nimic, băiatul şi-a adunat mai tare hainele pe corp. Singur, Soarele, la urmă, fără să se străduiască prea tare, l-a învăluit cu o căldură blândă şi copilul şi-a scos singur geaca.

Cât de des nu ne purtăm cu copilul nostru asemenea Ploii şi Vântului? Cât de des, obosiţi şi prinşi de grijile lumii, nu mai avem destulă energie să rămânem precum Soarele, calzi şi blânzi în faţa copilului, dar şi puternici?

Cât de des ni se întâmplă să ne propunem să fim calmi şi blânzi cu copilul, dar să ne iasă totul pe dos? Avem destul de puţin timp pe care îl petrecem împreună cu copilul şi ne dorim ca în acest timp totul să fie perfect, el să funcţioneze la parametrii optimi şi să se comporte exemplar, noi să fim mulţumiţi şi să ne simţim răsplătiţi în eforturile noastre ca părinţi. Adesea, lucrurile stau exact pe dos şi, cu cât suntem noi mai obosiţi şi mai stresaţi, cu atât copilul pare mai necooperant şi lucrurile o iau la vale tot mai tare. Se generează un adevărat cerc vicios din care nu mai ştim cum să ieşim, ne antrenăm într-un skandenberg al voinţei cu copilul şi cu cei din jur şi, treptat, climatul de familie se deteriorează semnificativ.

Din păcate, nu doar climatul din familie se deteriorează, ci şi sănătatea noastră şi a copilului nostru. Cei mai mulţi dintre noi ştim că factorii de stres sunt reprezentaţi de orice situaţie care poate genera o trăire negativă, de disconfort, dar depinde numai de modalitatea în care noi, adult sau copil, interpretăm sau resimţim situaţia respectivă. Cu alte cuvinte, orice poate fi o problemă dacă noi o privim astfel. Stresul prelungit generează distres, adică trăiri cu potenţial negativ pentru organism şi care se pot croniciza, declanşând patologii mai mult sau mai puţin grave.

Printre cei mai importanţi factori de stres şi de deteriorare a climatului de familie sunt: moartea unei rude, divorţul, căsătoria si recăsătorirea, schimbările de domiciliu, schimbarea obiceiurilor alimentare (dietele), schimbarea şcolii, supraîncărcarea cu sarcini multiple, mai ales în condiţii de criză de timp, perceperea unor situaţii ca fiind ameninţătoare, izolarea socială, sentimentul constrângerii libertăţii, obstacole în calea obiectivelor personale, presiunea grupului social (proiecţiile referitoare la aşteptările celorlalţi vis-a-vis de persoana noastră care generează teama de eşec şi teama de a fi dezaprobat şi chiar respins sau exclus, valabil atât pentru părinţi, cât şi pentru copiii, locuirea continuă împreună cu familia extinsă sau în locuinţe neîncăpătoare, insalubre, lipsa de abilităţi a părinţilor de a fi părinţi, concurenţa între fraţi, starea de sănătate a membrilor familiei (boala gravă sau cronică, infirmităţi, disabilităţi), conflictele conjugale (părinţi aflaţi în conflict din motive ce ţin de tulburări de dinamică sexuală, imposibilitatea satisfacerii unor trebuinţe, complexe de inferioritate, infidelităţi), consumul de alcool şi de droguri.

Stresul prelungit determină o scădere a imunităţii, dar şi a capacităţii de refacere a organismului după boală. Pe fondul stresului, apar diverse îmbolnăviri, de la banale răceli şi alergii până la boli maligne, atât la adulţi, cât şi la copiii. Ca indivizi, avem capacităţi diferite de a face faţă stresului, unii mai mult decât alţii. Ceea ce avem nevoie să ne amintim este că cei mici sunt deosebit de fragili în comparaţie cu noi şi chiar şi atunci

când par că au trecut cu bine peste o situaţie, pot apărea efecte dintre cele mai neaşteptate.

Studii efectuate pe copiii au arătat existenţa unei relaţii strânse între numărul de îmbolnăviri şi evenimentele familiale cu încărcătură negativă, din cele menţionate mai sus. Rezultatele studiului contrazic flagrant vorba populară care spune ,,E mic şi nu înţelege!'' sau ,,E mic, uită el!''. Prezenţa acestor situaţii/factori stresori au fost asociaţi cu disfuncţii ale aparatului digestiv şi respirator şi cu frecvente accidente. În cazul copiilor din familiile în care sunt prezente simultan 3 – 4 evenimente din lista de mai sus, numărul vizitelor la medic este de 6 ori mai mare faţă de copiii din familiile în care sunt prezente 1 – 2 evenimente negative. Cu alte cuvinte, prezenţa factorilor stresori în familie şi o atmosferă de familie tensionată cresc riscul îmbolnăvirilor la copiii, mai ales la cei sub 6 ani.

Atunci când părinţii sunt incapabili să depăşească adecvat o situaţie conflictuală sau nu pot evita o astfel de situaţie, trăirile lor afective negative se răsfrâng asupra copilului, prin scăderea nivelul protecţiei afective în relaţia cu acesta.

Personalitatea părinţilor (tendinţele fobice, obsesive, anxioase, depresive, paranoice), anumite trăsături de caracter (lipsa de flexibilitate, intoleranţa, egocentrismul, o gândire de tip disfuncţional, istoria lor personală dificilă, complexele şi adicţiile faţă de alcool, substanţe, jocuri de noroc) toate se reflectă în relaţia cu copiii, în stilul lor parental, în climatul de familie şi, în cele din urmă, în starea de sănătate a copiilor, în creşterea şi dezvoltarea lor.

Un stil parental dezangajat, în care părintelui nu-i pasă de ceea ce face copilul şi nici chiar pe unde este ori ce mănâncă, neglijarea, lipsa de implicare emoţională, dar şi un stil parental autocrat, în care copilul nu are niciodată nimic de spus, este umilit şi devalorizat se reflectă direct în mod negativ în dispoziţia afectivă a copilului, în stima scăzută faţă de sine, şi, indirect, în starea sa de sănătate.

Criticile, pedepsele, reproşurile, enervarea, discuţiile pe un ton aprins, etichetările, veşnicele nemulţumiri ale părinţilor care în mod consistent văd doar aspectele negative legate de comportamentul copiilor şi nimic din ceea ce aceştia fac bine, comparaţiile nefavorabile cu alţi fraţi, atitudinile părtinitoare ale părinţilor generează tensiuni în relaţiile de familie, o stare afectivă proastă, distress şi, în cele din urmă, boli.

Adesea, ne ducem copiii la doctor pentru că prezintă dureri de cap, de burtă, vomitisme, tulburări alimentare, enurezis, encoprezis, tulburări de vorbire, de echilibru, de creştere, ticuri, tensiune musculară, insomnie, dificultăţi de concentrare, de memorare, lipsă de atenţie, fatigabilitate, letargie sau, dimpotrivă, agitaţie motorie (neastâmpărul continuu),

iritabilitate, nervozitate. Surprinşi, nu mai înţelegem nimic atunci când toate analizele medicale arată că nu există nici o bază somatică a acestor simptome şi tulburări. Îngrijorați, supunem copii cu vârste foarte fragede la teste invazive, fără să cântărim situația şi din punct de vedere afectiv, fără să ne evaluăm propriile comportamente față de ei şi evenimentele pe care noi, ca familie, le traversăm. Constatăm numai că, toate analizele efectuate nu ne dumiresc nicidecum şi pastilele cu care îi îndopăm nu au nici un efect sau unul foarte limitat.

De ce? Pentru că toate aceste simptome şi tulburări nu au o bază somatică şi cauza bolii trebuie căutată mai în interior, în starea sufletească a copilului, stare care depinde crucial de noi, părinții lui, de calitatea relației cu copilul, de timpul pe care i-l alocăm, de maniera în care facem față situațiilor prin care trecem ca adulți, ca părinți şi, împreună, ca familie.

Desigur, situații mai grave de abuz prelungit şi şocuri traumatice majore pot genera dezechilibre severe şi conduce la instalarea unor boli grave, chiar cronice, cum este, de exemplu, diabetul sau tulburările psihice din sfera afectivității, gândirii şi a comportamentului.

Atmosfera de familie este influențată adesea de situații care nu depind de noi (decesul unor persoane, crize economice şi sociale, accidente, îmbolnăviri etc.), dar, în mare parte este determinată de relațiile dintre membri, de felul nostru de a fi, de a gândi si de a ne comporta, de setul nostru de credințe si valori, de educația pe care am primit-o de la părinții nostri si de educația pe care înțelegem să o dăm copiilor nostri.

O educație pozitivă, o educație adecvată pune accentul pe dragoste, nu pe răsfăț, pe valorizare şi responsabilizare, nu pe supraprotecție, pe apreciere, respect şi încurajare, nu pe cicăleală, reproş şi comparații nefavorabile, pe explicații şi exercițiu, nu pe forță şi pedeapsă, pe oferirea de exemple personale corecte, nu pe ,,teoria lupului moralist'', pe rezolvarea de probleme, nu pe evitarea acestora, pe negocierea conflictelor şi nu pe evitarea confruntării, pe comunicare deschisă, nu pe asumții, interpretări şi citirea gândurilor, pe consecvență, nu pe schimbări aleatorii în funcție de dispoziția de moment, pe onestitate, nu pe minciună şi iluzie, pe autonomizarea copilului, nu pe menținerea lui într-o stare de dependență față de noi ca părinți, de evaluări realiste şi aşteptări adecvate vis-a-vis de copil, nu pe visele noastre personale pe care i le-am croit de la nastere, pe acceptarea unicității lui ca persoană diferită de mine, de celălalt părinte, de frații sau surorile lui, de alți copii.

,,Sănătatea mentală şi fizică a copilului meu depind major de eficiența mea ca părinte şi aceasta depinde covârşitor de dezvoltarea mea personală, de relația mea de cuplu, de stilul de viață ales, de unde mă găsesc eu, în

evoluția mea personală în fiecare moment al existenței mele ca individ si ca părinte. Este realist să mă aștept ca, în anumite perioade lucrurile să nu meargă pe cât de bine îmi doresc, dar important este cum fac de fiecare dată față.''

Să nu fiți deloc surprinși dacă, adesea, soluția la problemele de sănătate ale copilului constă în rezolvarea unor probleme personale ale noastre ca indivizi și/sau ca și cuplu și în schimbarea stilului nostru de parenting.

Nu uitați: copilul are nevoie de dragoste, de înțelegere, de căldură sufletească!

(Articol publicat in Revista Help Net, ianuarie 2012)

EMOŢIILE PRIMEI ZILE DE ŞCOALĂ

Prof. SECELEANU LĂCRĂMIOARA

Un alt nou an şcolar –o nouă etapă în viața copiilor . Vor porni pe un drum, care nu este deloc uşor şi care îi va forma ca oameni. Noii şcolari, însoțiți de părinți, vor astepta cu emoție intrarea în scoală. Prichindeii vor fi entuziasmați si emoționați, dar părinții vor fi si mai emoționați decât copiii lor.

Cine nu-şi aminteşte emoțiile cu care a păşit în şcoală, în prima zi? Cum cărțile ne aşteptau frumos aranjate pe bănci, cum ne uitam curioşi unul la altul, cum ascultam tot ce ne spunea doamna învățătoarea, cum trăiam pur şi simplu, prima noastră experiență de viață... Prima zi de şcoală a fost şi rămâne primul moment important din viața noastră, trecerea la o etapă unică, de neuitat.

Ca adaptarea la noua rutină să fie una lină, cei mici au nevoie să se simtă în primul rând ascultați si înțelesi. Este firesc să fie temători în fața

necunoscutului, dar este esenţial să îi pregătim si mai cu seamă să ne pregătim pe noi ca părinţi pentru situaţia în care copilul nostru este elev.

Sunt copii pentru care începutul scolii reprezintă motiv de bucurie, însă sunt si alţii mai emotivi, care capătă o serie de temeri faţă de nou. Emoţiile începutului de an scolar pot pune multă presiune pe cei mici, dar si pe părinţi, care din prea mult entuziasm pot ajunge să agraveze anxietatea copilului. Este nevoie de înţelegere si răbdare, dar si de un set de pasi ce vor face drumul către careu si o adaptare usoară la etapa scolii :

- părinţii si bunicii trebuie să îi prezinte celui mic aspectele pozitive ale noii experienţe - va cunoaste noi prieteni, va afla informaţii preţioase pentru viitorul lui, va merge în excursii si tabere alături de colegii săi sau poate va practica un sport.
- păstrează o atitudine pozitivă faţă de scoală si discută cu cel mic sincer despre temerile tale si modul în care tu ai rezolvat când erai de vârsta lui aceste nelinisti ("Şi eu mă temeam că nu îmi voi sti locul în bancă, dar doamna învăţătoare ne-a asigurat că o putem întreba orice" sau "Credeam că nu voi reusi să îmi fac prieteni însă am reusit. Hai să-ţi povestesc cum..")
- trebuie organizat programul zilnic astfel încât să cuprindă si activităţi extrascolare - orele de masă, joacă si somn sunt esenţiale pentru dezvoltarea armonioasă a copilului.
- consultul oftalmologic este o necesitate înaintea începerii anului scolar pentru a putea depista anumite afecţiuni. Acesta este un pas ce trebuie parcurs chiar cu mult timp înainte de prima zi de scoală.
- ghiozdanul trebuie adaptat la înălţimea celui mic si ţinut cont de posibilităţile sale fizice. Un ghiozdan tip troler fiind chiar indicat în acest caz.
- micul dejun nu trebuie omis din rutina zilnică - alimentaţia este esenţială în dezvoltarea copiilor, de aceea este important să fie bine hrăniţi, cu alimente bogate în nutrienţi, care să le sprijine efortul psihic de la scoală.
- igiena nu este un subiect ce trebuie ocolit - încurajează-i pe cei mici să folosească toaleta scolii pentru a spăla mâinile înainte de o gustare.
- implicaţi copilul în activităţile pentru pregătirea primei zile de scoală - alegerea si cumpărarea rechizitelor, a hainelor, precum si acomodarea cu noul loc de studiu printr-o vizită de cunoastere a doamnei învăţătoare si a clasei.

- citiţi împreună cărţi de povesti cu tema începutului de scoală. Sunt ideale cele din care rezultă activităţile de acolo pentru ca cel mic să se poată acomoda psihic cu ce îl asteaptă.

- ai grijă ca trecerea de la lunile de vacanță la rutina scolară să fie una usoară. Dacă înainte orele de somn erau amânate până târziu în noapte, acum ele trebuie organizate treptat astfel încât cel mic să se poată trezi devreme dimineața. Și programul pentru jocuri sau stat la TV trebuie adaptat o dată cu începerea scolii, însă nu neglijați nevoia copiilor de activități extrascolare pe parcursul noului an.
- încearcă jocurile de rol, cu păpusi sau plusuri, astfel încât să îl introduci pe cel mic în mediul scolar într-un mod distractiv.

Clasa pregătitoare înlătură trecerea brutală de la grădiniță la scoală. Copiii se vor obisnui mai usor si mai rapid cu mediul scolar, integrându-se natural în cadrul colectivului de elevi .Se va asigura trecerea treptată la programul fix de scoală.

O trecere bruscă de la programul interactiv din grădiniță la cel strict din clasa întâi poate fi solicitant, chiar traumatizant pentru copii, uneori elevul pierzându-si după semestrul I ,entuziasmul inițial al începutului de an scolar.

Societatea actuală impune un ritm rapid de acumulare a informațiilor, copiii fiind nevoiți să se adapteze de la vârste fragede.
Cu cât sunt mai pregătiți emoțional pentru clasa întâi cu atât sunt sanse mai mari să acumuleze informațiile mai usor si să nu rămână în urmă cu noțiunile specifice fiecărei clase, parcurgând curriculumul specific vârstei.

DEZVOLTAREA LIMBAJULUI LA COPILUL DE VÂRSTĂ PREŞCOLARĂ

Prof. GIUBEGAN EUGENIA ADRIANA

Cunoaşterea şi respectarea particularităţilor dezvoltării copilului de vârstă preşcolară constituie o cerinţă de bază în alegerea conţinutului şi mijloacelor corespunzătoare pentru dezvoltarea vorbirii.

La vârsta preşcolară se observă o dezvoltare intensă a sensibilităţii tuturor analizatorilor. Percepţia devine mai cuprinzătoare, mai exactă şi mai variată şi reprezentările copiilor sunt mai precise, mai clare, mai bogate în conţinut. Dezvoltarea capacităţii de a opera cu reprezentările măreşte treptat capacitatea de a opera cu noţiunile, care la această vârstă au, de asemenea, un conţinut concret. Gândirea operează cu materialul furnizat direct de senzaţii, percepţii, reprezentări.

Concomitent cu dezvoltarea intensă a percepţiilor, a reprezentărilor şi a gândirii, în cursul preşcolarităţii se manifestă şi alte procese psihice de cunoaştere ca memoria şi imaginaţia, care se diferenţiază şi se constituie ca procese psihice de sine stătătoare.

Toate aceste transformări sunt legate de dezvoltarea limbajului copiilor care înregistreză modificări calitative şi cantitative însemnate. Astfel, limbajul copiilor se perfecţionează în timpul preşcolarităţii sub aspectul fonetic. Ei îşi însuşesc până la 4-5 ani toate sunetele limbii materne, reuşind să pronunţe corect cuvintele şi grupurile de cuvinte. La vârsta preşcolară mică se mai întâlnesc unele deficienţe în pronunţare cum sunt: înlocuirea sunetelor mai dificile cu altele mai uşoare (r cu l, s cu s, j cu z, etc.), inversiunea sunetelor sau omisiunea unor sunete.

Dezvoltarea limbajului are loc şi sub aspect lexical, înregistrându-se modificări atât în ceea ce priveşte creşterea numărului de cuvinte cât şi în ceea ce priveşte înţelegerea semnificaţiei acestora.

În ceea ce priveşte structura gramaticală a vorbirii copiilor preşcolari, se observă trecerea la forme din ce în ce mai complexe şi mai corecte. Copiii preşcolari pot să folosească cuvintele în combinaţii variate fie în propoziţii simple sau dezvoltate, fie în fraze. Caracteristic vârstei preşcolare este faptul că limbajul mai păstrează caracterul situativ, dar că pe măsura îmbogăţirii experienţei de viaţă, a activităţii de comunicare cu adultul, a însuşirii structurii gramaticale, apare şi se dezvoltă limbajul-comunicare si limbajul contextual.

Datorită dezvoltării limbajului contextual, se înregistreză următoarele progrese în dezvoltarea psihică a copilului: se intensifică funcţia

intelectuală a limbajului; apar elemente de planificare a activității pe plan mintal; cuvântul reglează întreaga activitate a copiilor.
În ceea ce privește expresivitatea vorbirii, copiii dispun de posibilități pentru nuanțarea exprimării (gestul, mimica, intonația). Totuși se mai întâlnesc situații ca: intensificarea nejustificată a sunetului, prelungirea unor sunete, redarea cântată a textului auzit sau insuficienta accentuare a sunetelor în cadrul unui cuvânt.

În concluzie, vârsta preșcolară este o etapă de intensă dezvoltare a limbajului, ceea ce impune alegerea unui conținut bine dozat și folosirea unor mijloace de eficiență mare pentru ca acest proces firesc să se dezvolte optim.

COPIII TIMIZI. MODALITĂȚI DE ÎNVINGERE A TIMIDITĂȚII

Prof. FUGACIU MIHAELA

Timiditatea reprezintă sentimentul de anxietate asociat cu inhibiție comportamentală într-un mediu social. Apare în general în situații noi, în situații în care copilul este supus unei evaluări sau i se aduc critici din partea celorlalți sau în situații în care copilul are senzația că persoanele din jurul său îl analizează atent. Cu toate că toți copiii pot fi timizi în anumite situații, anumiți copii sunt timizi în orice situație ce impune contactul social, timiditatea devenind deranjantă si debilitantă pentru acestia.

CAUZELE TIMIDITĂȚII

Cauza timidității nu a fost încă determinată în mod cert. Se consideră că această problemă de ordin psihologic are o origine multifactorială, principalii determinanți ai timidității fiind:

- predispoziția genetică;
- lipsa unei legături afective strânse între părinte si copil;
- achiziția tardivă sau problematică a aptitudinilor sociale;
- criticarea frecventă si neîntemeiată a copilului de către părinți, frați sau alte rude.

Mult mai predipsusi spre timiditate sunt:

- copiii tratați cu violență;
- copiii supusi unui regim dur si stresant de viață;
- copiii ignorați de părinți.

Aceasta nu înseamnă că timiditatea nu apare si la copiii care provin din familii afective, cu o legătură părinte-copil strânsă. De aceea cauza exactă a timidității nu a putut fi decelată.

Timiditatea nu este o afecţiune psihiatrică si nu trebuie tratată cu îngrijorare decât în momentul în care nici după o perioadă mai lungă de timp copilul nu poate avea interacţiuni sociale satisfăcătoare cu persoanele apropiate si cu educatorii. Un copil timid nu va ajunge neapărat un adult timid. Timiditatea dispare în general cu timpul la copiii care provin din familii iubitoare si care au părinţi care îi susţin. Copiii timizi sunt în general foarte cuminţi si nu provoacă probleme acasă sau la scoală.

Copiii care sunt foarte frecvent criticaţi de către persoanele importante din viaţa lor precum părinţii si ceilalţi membri ai familiei îsi vor pierde încrederea în sine si vor deveni timizi. De asemenea, copiii care nu provin din familii sociabile si care sunt izolaţi de alte persoane în afara familiei în primii ani de viaţă vor dezvolta mai greu aptitudinile sociale necesare pentru interacţiunea cu străinii.

Frica de esec este o cauză importantă a timidităţii deoarece copiii care au fost forţaţi de nenumărate ori să facă lucruri ce au depăsit capacităţile lor si au fost criticaţi apoi pentru că nu au reusit pot dezvolta frica de esec, alături de timiditate.

CUM AJUTĂM UN COPIL TIMID?

Există multe strategii pe care părinţii si educatorii le pot folosi pentru a-i ajuta pe copii să-si învingă timiditatea. Anumite strategii pot fi mai eficiente la anumiţi copii si mai puţin eficiente la alţii, prin urmare ajutorul unui psiholog care să ofere sfaturi în funcţie de personalitatea copilului si în funcţie de mediul din care provine este de multe ori necesar.

Anumiţi copii răspund foarte repede, prin aplicarea unei singure metode, în timp ce la alţi copiii trebuie aplicate mai multe strategii în mod combinat pentru ca acesta să devină mai încrezător în relaţiile sociale. Psihologii sugerează încercarea a cât mai multe metode posibile în prima lună si apoi continuarea susţinerii cu metodele care s-au dovedit a fi bune pentru copilul respectiv.

Metodele care pot fi aplicate de către părinţi si educatori pentru a ajuta un copil timid sunt următoarele:

1. Povestiţi-i copilului despre momentele în care şi dumneavoastră aţi fost timid. Odată ce copilul îsi constientizează timiditatea poate intra într-un cerc vicios de pierdere a stimei de sine si a încrederii în forţele proprii. Părinţii pot ajuta acest copil prin a-i povesti că timiditatea nu este o problemă atât de mare si că si ei, la rândul lor au fost timizi în anumite situaţii. Copilul se va simţi mai bine când va vedea că si părintele a fost sau poate fi vulnerabil deoarece majoritatea copiilor îsi privesc părinţii ca pe niste persoane superioare si care nu gresesc niciodată. Apoi, părintele trebuie să stabilească împreună cu copilul o strategie prin care acesta îsi poate învinge timiditatea în anumite situaţii, de exemplu să-l înveţe cum să

interacționeze cu vînzătoarea la magazin. Copiii sunt în general foarte receptivi în momentul în care părintele le oferă exemple din propria viață deoarece acestia îsi consideră în general părintele ca fiind un exemplu bun de urmat si vor asculta sfaturile acestuia.

2. Explicați-i copilului care sunt beneficiile socializării. Copiii înțeleg foarte bine **sistemul recompensă-pedeapsă**, de aceea, în momentul în care sunt constienți că o anumită activitate le poate aduce beneficii, vor fi mult mai dornici să întreprindă această activitate. Părintele îi poate explica acestuia cât de bine este să ai prieteni si colegi de grupă cu care să te înțelegi deoarece atunci viața devine mai amuzantă si activitățile scolare se desfășoară mai usor. Această strategie este foarte folositoare în cazul copiilor care doresc să interacționeze dar le lipseste încrederea în sine. În momentul în care copilului i se va explica ce beneficii poate avea pe urma socializării dându-i-se exemple concrete din viața reală, acesta va fi mult mai dornic să interacționeze.

3. Fiți empatici în momentul în care copilul vă mărturisește frica de a interacționa social. O metodă de a ajuta copiii să-si controleze frica de anumite situații sociale este empatia cu sentimentele acestuia. De exemplu, un copil reticent în a merge la un antrenament de fotbal împreună cu colegii săi, poate fi motivat să facă acest lucru dacă părintele îi spune ,,Știu că esti îngrijorat si că îți este frică să mergi acolo împreună cu colegii tăi. Și mie îmi este frică uneori, mai ales atunci când trebuie să fac ceva si ceilalți mă privesc.'' Prin empatie copilul înțelege că frica de a socializa este ceva normal si că nu este deloc gresit să îi mărturisească părintelui care sunt fricile si emoțiile sale. Astfel, părintele îl poate asigura că aceste frici sunt trecătoare si că va avea un beneficiu mult mai mare dacă îsi va învinge frica si va merge să interacționeze cu ceilalți.

4. Nu etichetați niciodată copilul ca fiind timid. Într-o conversație cu alte persoane, de foarte multe ori părinții vorbesc despre timiditatea copilului lor cu acesta de față. Este o greseală foarte mare. Copilul care îsi aude părinții criticându-i timiditatea **de față cu alte persoane** va începe să se gândească din ce în ce mai mult la această problemă si va deveni si mai timid deoarece va considera că este inutil să încerce să schimbe ceva. ,,Oricum mama crede că sunt timid, ce sens are să mă comport altfel?'' va gândi acesta. Cel mai bine este ca, în momentul în care persoana/persoanele cu care aveți o conversație observă reticența copilului de a interacționa si aduc în discuție faptul că este timid, părintele să răspundă ,,Nu, nu este timid, din contră, interacționează foarte bine cu persoanele pe care le cunoaste bine.'' Astfel, copilul va simți că părintele îi este alături si va căpăta încredere în sine.

5. Provocați copilul să socializeze. Împreună cu copilul stabiliți un scop de urmat precum acela de a vorbi cu o persoană nouă în fiecare zi sau a pune zilnic câte o întrebare unui profesor la scoală. Atingerea acestui scop trebuie cuantificată prin notarea zilelor în care copilul a reusit să facă acest lucru, acesta fiind lăudat de către părinte când si-a atins scopul.

6. Stabiliți un model de comportament în situații sociale. Copiii învață foarte mult prin observarea comportamentului părinților si al celorlalton persoane din jurul lor. Prin urmare, cel mai bun exemplu de comportament este cel al părintelui. Părinții care nu au niciodată musafiri, care nu vorbesc deloc la telefon si care nu vorbesc niciodată cu străinii au în general copii cu un comportament asemănător. Părinții care doresc ca copiii lor să fie mai sociabili trebuie să fie sociabili la rândul lor, oferind astfel un exemplu copiilor. Invitați prieteni si membri ai familiei la dumneavoastră acasă, vizitați-vă vecinii sau interacționați mai mult cu cei din jurul dumneavoastră de față cu copilul. Cel mai important este să vorbiți cu copii de vârsta copilului dumneavoastră la scoală sau la grădiniță si să vă implicați în joaca lor. Văzându-vă că faceți acest lucru, copilul se va implica si el. În cazul în care copilul nu se implică imediat, nu vă îngrijorați ci continuați să întăriți acest model comportamental. Arătați-i copilului dumneavoastră că ceilalți copii răspund foarte bine la interacțiunea cu dumneavoastră si că nu trebuie să îi fie frică. În cazul în care copilul devine rusinat sau dă semne că nu îi place ca dumneavoastră să interacționați cu colegii lui de aceeasi vârstă, fiți empatic si încetați politicos interacțiunea respectivă, apoi discutați cu copilul făcându-l să înțeleagă că nu este nimic gresit în ceea ce tocmai ați făcut. Repetați interacțiunea cu colegii copilului ori de câte ori aveți ocazia pentru a-i demonstra acestuia că are colegi binevoitori si drăguți, de care nu trebuie să îi fie frică.

7. Expuneți copilul la medii și persoane străine. Acest lucru trebuie făcut cât mai devreme deoarece timiditatea se va ameliora cu atât mai repede cu cât copilul este expus interacțiunii cu persoane străine. Expunerea trebuie făcută gradat. De fiecare dată când este posibil, copilul trebuie lăsat întâi să analizeze de la distanță mediul în care se află si persoanele cu care urmează să interacționeze. Copilul trebuie ajutat să îsi dezvolte încrederea în sine pas cu pas. De exemplu, copilul poate fi rugat să îsi comande singur la magazin dulciurile preferate. Sau, în momentul în care vă întâlniți cu un prieten care are un copil pe care copilul dumneavoastră nu îl cunoaste, să îi sugerați copilului dumneavoastră să îl întrebe pe celălalt micuț care este numele lui si să încerce să interacționeze cu el. Dacă nu obțineți un rezultat pozitiv de la prima încercare, continuați încurajarea copilului cu alte ocazii. S-a dovedit că, în prezența copiilor mai mici decât ei, copiii timizi vor avea mai mult curaj. De aceea, încurajați aceste acțiuni. De asemenea, în momentul în

care cineva vine în vizită, aduceţi si copilul să ia parte la interacţiune. Dacă musafirii dumneavoastră au copii încercaţi să îi faceţi să se joace împreună. Copilul va fi reticent la început prin urmare lăsaţi-l să studieze mai mult persoanele cu care va interacţiona, interacţionaţi dumneavoastră primul oferindu-i un exemplu, apoi lăsaţi-l să interacţioneze singur. Copilul nu trebuie forţat să interacţioneze. Dacă nu doreste, încercaţi data viitoare în acelasi mediu. Este de preferat să invitaţi persoane noi la dumneavoastră acasă decât să mergeţi dumneavoastră împreună cu copilul în vizită la alte persoane, deoarece copilul se simte mult mai în siguranţă în propria casă decât în medii străine. La prima interacţiune, după ce s-a obisnuit cu persoanele respective studiindu-le de la distanţă, nu forţaţi niciodată copilul să interacţioneze cu mai mult de două persoane odată.

8. Recompensaţi copilul în momentul în care a reuşit să interacţioneze social cu succes. Recompensa motivează foarte mult. Lăudaţi copilul de fiecare dată când reuseste să socializeze. În cazul în care copilul a reusit să îndeplinească mai multe activităţi sociale fără probleme (de pildă exemplul ilustrat mai sus: interacţiunea cu o persoană nouă in fiecare zi sau adresarea unei întrebări profesorului la scoală) sărbătoriţi printr-o activitate plăcută copilului. Mergeţi într-un parc de distracţii sau cumpăraţi-i ceva ce îi place. Nu exageraţi însă cu recompensa. Trebuie să fie ceva mic care să motiveze copilul dar acesta trebuie să înţeleagă că nu socializează strict pentru a primi recompensa respectivă, ci socializează pentru binele lui si pentru a-si îmbunătăţi abilităţile sociale.

9. Lăudaţi alţi copii sociabili în prezenţa copilului dumneavoastră. În momentul în care copilul va realiza că vedeţi comportamentul sociabil al altor copii ca fiind plăcut, va dori să facă acelasi lucru. De exemplu, un părinte îi poate spune copilului său: ,,Îmi place de acel băiat. A venit la noi si ne-a întrebat cum ne cheamă'' sau poate complimenta celălalt copil în prezenţa copilului timid. Niciodată însă nu îi spuneţi copilului dumneavoastră ,,Ar trebui să faci si tu la fel''. Copilul se va simţi astfel obligat să interacţioneze cu alte persoane desi nu este încă pregătit. Puterea exemplului este foarte mare si nu mai este necesar să i se spună copilului că trebuie să facă acelasi lucru. Simplul fapt că părintele îi spune ,,Uite ce copil prietenos. Îmi plac copiii care vin si ne salută'' îl va face să înţeleagă că ace copil a făcut ceva bun si că poate avea beneficii din socializare. În niciun caz nu faceţi să se înţeleagă că acel copil care socializează este mai bun decât copilul dumneavoastră. Subliniaţi doar faptul că vă place acel comportament si încercaţi să-l oferiţi ca exemplu copilului timid fără a-l face să se timoreze sau să-si piardă încrederea în sine. Părinţii trebuie în permanenţă să îsi aprecieze propriul copil în momentul în care acesta face ceva bine, deoarece, mai ales copilul timid va avea nevoie de confirmări si

de laudă pentru un comportament pozitiv o perioadă mai lungă de timp comparativ cu ceilalţi copii.

10. Ajutaţi copilul să exerseze interacţiunile cu alte persoane. Anumiţi copii timizi nu stiu ce să spună sau ce să facă în anumite situaţii, de exemplu în momentul când cunosc un alt copil. Părinţii îl pot ajuta prin exemplificarea acestor situaţii acasă si prin repetarea lor în joacă. De exemplu părintele si copilul pot juca roluri folosind păpusi si construind o poveste similară cu situaţia respectivă.

11. Ajutaţi copilul să îşi facă un prieten. Este foarte important ca, la scoală sau la grădiniţă, copilul timid să aibă un prieten. Astfel, va fi mai puţin reticent să participe la activităţile de grup. Găsiţi un alt copil care are interese similare cu copilul dumneavoastră si rugaţi-i pe amândoi să facă ceva împreună, de exemplu să construiască un puzzle. Încercaţi să stabiliţi o relaţie între cei doi copii. Acest lucru îl va face pe copilul timid să dorească să ia parte la toate activităţile la care celălalt copil va merge, prin urmare, va interacţiona mai usor într-un grup în momentul în care se află alături de prietenul său.

- În cazul în care timiditatea copilului este debilitantă, iar acesta nu poate stabili deloc relaţii cu cei din jur, un consilier sau un psiholog vă pot ajuta în recuperarea copilului prin diferite tehnici si opţiuni de tratament ca: managementul stresului
- tehnici de relaxare
- antrenarea de către psiholog a abilităţilor sociale pe care copilul le posedă dar de care nu este constient.

SFATURI PENTRU PĂRINŢI

Nu vă îngrijoraţi peste măsură în momentul în care aveţi un copil timid. Timiditatea nu este o problemă gravă si de cele mai multe ori se rezolvă de la sine. Fiţi înţelegător cu copilul si lăsaţi-l să studieze cu atenţie si de la distanţă persoanele si mediile cu care si în care urmează să interacţioneze social. Nu forţaţi copilul să interacţioneze si niciodată nu spuneţi de faţă cu acesta că este timid. Ajutaţi copilul timid să îsi facă un prieten la scoală sau la grădiniţă si exersaţi acasă prin jocul cu păpusile diferite situaţii sociale în care copilul va putea fi solicitat să interacţioneze, de exemplu interacţiunea cu copii noi, adresarea unei întrebări educatorului, interacţiunea cu părinţii altor copii sau interacţiunea cu personalul unui magazin în momentul în care doreste ceva. Lăudaţi copilul de fiecare dată când reuseste să ducă la bun sfârsit o activitate de socializare si susţineţi-l în momentul în care nu reuseste explicându-i că veţi mai încerca data următoare si că nu este nicio problemă că nu a reusit.

În momentul în care metodele de ajutor pentru copilul timid descrise mai sus nu duc la niciun rezultat pe o perioadă de câteva luni, iar copilul este la fel de speriat si neîncrezător în forțele proprii, apelați fie la un consilier scolar, fie la un psiholog care să ghideze copilul în depăsirea acestei probleme.
De cele mai multe ori copiii timizi nu ajung adulți timizi, timiditatea fiind o trăsătură de personalitate care se atenuează odată cu înaintarea în vârstă.

Bibliografie

1. Dicţionar de psihologie, 1997, coord.: U. Şchiopu, Babel, Bucureşti.
2. Doron, R., Parot, F., 1999, 2006, Dicţionar de psihologie, Humanitas, Bucureşti.
3. Larousse, 2000, Dicţionar de psihologie, Univers enciclopedic, Bucureşti.
4. Moisin, A., 1996, Caracterul la elevi, EDP, Bucureşti.
5. Platon, C., 2001, Serviciul psihologic şcolar, Epigraf, Chişinău.
6. Teodorescu, S., 1997, Psihoantropogeneza, Concepţia psihologică a lui Pierre Janet despre om, Editura A 92, Iaşi. 7. Erikson, E., 1950,

EDUCAŢIA INCLUZIVĂ – TENDINŢE ŞI PRACTICI ACTUALE

Prof. VĂDUVA IONELA

Educaţia incluzivă înseamnă un proces continuu de dezvoltare a instituţiei şcolare, cu scopul de a exploata (valoriza) resursele existente, în mod particular resursele umane, pentru a sprijini participarea la învăţare a tuturor elevilor dintr-o comunitate.

Această formulare reia definiţia dintr-o lucrare publicată de UNICEF şi MEC în 1999, care la rândul ei se bazează în mare măsură pe definiţia educaţiei incluzive de la Salamanca (1994). Cuvinte şi expresii cheie în acest sens sunt: toţi elevii dintr-o comunitate, participarea în învăţare, utilizarea resurselor comunităţii. Este de asemenea o definiţie care depăşeşte sfera educaţiei special pentru copiii cu dizabilităţi, chiar şi atunci când aceasta se realizează în şcoli ale comunităţii. Incluziunea social în accepţia de mai sus se adresează tuturor copiilor şi tuturor şcolilor, ca o provocare şi un deziderat de dezvoltate în viitor.

Educaţia incluzivă este legată de o societate care promovează valorile democratice şi ascultă vocile tuturor membrilor ei. Societatea pluralistă, multiculturală şi democratic este bază de dezvoltare a educaţiei inclusive. Este o educaţie bazată pe şcoală ca partener al familiilor şi comunităţii şi pe înţelegerea comunităţii ca principalul susţinător şi partener al acesteia. În

mod firesc, educaţia trebuie să se adreseze tuturor copiilor. Lumea în care trăim are nevoie de puterea minţii şi spiritual tuturor membrilor ei. Societatea de astăzi trebuie să-şi propună valorizarea tuturor oamenilor şi să ofere şanse la dezvoltare şi educaţie tuturor... faptul că suntem atât de diferiţi este o şansă a dezvoltării şi nu o limită.

De-a lungul timpului, copiii cu cerinţe educative special (CES) au fost fie suprimaţi fie excluşi, ignoraţi, neglijaţi, abandonaţi, pentru acelaşi motiv: sunt diferiţi de ceilalţi. În această problematic, există un complex de date, de practice, concepţii şi perspective psihologice. Familiile acestor copii, au trăit mereu la fel ca şi copiii, în jenă, ruşine, teamă, nevalorizare şi nesiguranţă, determinate de diferenţele lor de dezvoltare şi de comportament. Când societatea a dorit să îi înţeleagă, şi-a manifestat milă, încredere, dar şi dispreţ, teamă, ridiculizare.

Cele mai multe reacţii se datorează percepţiilor sociale asupra ceea ce înseamnă diferenţele dintre copii şi oameni în general. În aceeaşi măsură, este vorba şi de şi de necunoaştere şi de neînţelegere a cauzelor care determină aceste diferenţe.

O serie de concepţii filozofice au explicat deficienţele unor personae ca fiind datorate pedepselor divine meritate de părinţi, şi de aici, ruşinea şi respingerea cea mai mare în planul social. Frica a fost determinată de necunoaştere şi din nevoia de a ocroti, de a sprijini suplimentar un copil cu handicap. Au existat chiar concepţii care legau copilul de deficienţele de comportamente total antisocial şi de aici devenea prioritar de înlăturat primejdia pe care o reprezenta el.

Pe de altă parte, ridiculizarea acestei categorii de copii s-a datorat neîncrederii în identitatea lor psihologică. Societatea, de multe ori chiar părinţii, au considerat că aceşti copii sunt în afara vieţii active, neproductivi, nefolositori şi total dependenţi. Pot fi date aici multe exemple de copii, care au fost ascunşi toată viaţa de "gura satului" pirzându-şi astfel orice şansă de a devein personae active, membrii în societate.

Epoca noastră a reuşit să determine faptul că problemele de dezvoltare şi deficienţele copiilor constituie un domeniu care trebuie să preocupe educaţia şi educatorii în mod expres.

Diferenţele dintre copii sunt, de cele mai multe ori, prilej de învăţare şi dezvoltare. Fiecare copil are dreptul de a-i acorda şansa unei vieţi cât mai aproape de normalitate şi integrare social. Toţi copiii sunt diferiţi şi necesită atenţie şi sprijin pentru a creşte şi a se dezvolta. Unii au nevoi mai mari, determinate de particularităţi care îi diferenţiază de ceilalţi mai mult decât ne-am obişnuit noi să acceptăm. Mai trebuie să ne gândim şi la faptul că, nevoi special faţă de educaţie au şi familiile acestor copii, că întreaga comunitate se cere a fi sprijinită pentru a devein mai puţin discriminativă.

Copiii care sunt diferiţi şi au CES, cer atenţie special şi necesită sprijin pe parcursul dezvoltării lor. Orice copil are nevoie în anumite perioade ale vieţii lui de atenţie specială şi sprijin special. Dacă aceasta nu vine la timp, un copil considerat "normal" poate ajunge uşor în categoria celor cu "probleme".

Mai mult, întreaga problematic a copiilor cu CES este privită ca o înţelegere a diferenţelor extreme de variate între nivelurile, ritmurile, stilurile şi particularităţile lor de creştere, învăţare şi dezvoltare.

În perspectivă deschisă de politicile educaţionale internaţionale, de promovare a unei noi deschideri către o şcoală pentru toţi, care potenţează diferenţele şi le foloseşte ca prilej de învăţare şi experimentare diferită, dimensiunile problematicii copiilor cu CES devin prilej de perfecţionare a strategiilor formative.

Profesorii care au experienţă în lucrul la clasă cu copii cu dizabilităţi intelectuale şi dificultăţi de învăţare recomandă celorlalţi: să reducă elementele de distragere a atenţiei ,,copiii care au tendinţa de a se plimba prin clasă, vor fi aşezaţi în bănci lângă perete, de asemenea, li se pot da sarcini care să implice deplasarea prin clasă sau să se găsească persoane voluntare care să vină la şcoală, după un orar, pentru a ajuta profesorul în activităţile zilnice.

La nivel internaţional cât şi la nivel naţional există o dezbatere continuă asupra avantajelor includerii copiilor cu cerinţe educative special în structurile educative alături de covâstnicilor lor.

Integrarea şcolară a copiilor cu cerinţe educative speciale crează discuţii, dispute, dar există ca tendinţă în toată lumea. Educaţia incluzivă cuprinde aceasta discuţie dar şi în plus, orientarea spre calitate şi eficienţă a întregului sistem educativ, formal şi nonformal.

Bibliografie:

1. "Paşi spre educaţia incluzivă din România", Asociaţia RENINCO România, UNICEF, MECT, . 2008, Martie
2. "Premisele educaţiei inclusive în grădiniţă", Asociaţia RENINCO România, UNICEF, MECT, 2010, Coord. Ecaterina Vrăsmaş, Viorica Preda

⇒ CE SĂ-I SPUI COPILULUI DESPRE SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI?

FASCINANTA POVESTE A NAŞTERII DOMNULUI... PE-NŢELESUL CELOR MICI

Material cules şi propus de,
Prof. MARIA-AUGUSTINA JUREBIE

Crăciunul este sărbătoarea cea mai iubită de copii pentru că se împodobeşte bradul, iar în această noapte, cea a Ajunului vine, încărcat cu daruri, bătrânul Moş Crăciun. Dar semnificaţia religioasă a sărbătorii este cu totul alta, iar ei trebuie să o cunoască încă din fragedă pruncie.

Ce să-i spui copilului tău despre sărbătoarea Crăciunului?

În primul rând el trebuie să stie că aceasta este una dintre cele mai mari sărbători crestine, cu o semnificaţie mult mai profundă decât mirajul cadourilor, mesele îmbelsugate, farmecul colindelor si jocurilor în jurul bradului împodobit. Ea simbolizează un adevăr absolut al vieţii spirituale. Ca să înţeleagă mai bine si mai usor de ce credinciosii de pretutindeni sărbătoresc cu atâta bucurie Crăciunul, ar fi bine să faci din această seară, o seară unică, de poveste. Ia-l cu tine în fotoliu la un ceai si o prăjitură si spune-i minunata poveste a Crăciunului. Cât mai simplu si cât mai pe înţelesul lui.

- **Pruncul Sfânt este semnul iubirii supreme**

Explică-i copilului că sărbătoarea este izvor de bucurie, că, odată cu ea, sufletele noastre se umplu de daruri crestine. De aceea, an de an, frumuseţea Sărbătorilor de Iarnă începe cu Nasterea Pruncului Sfânt, care a avut loc cu mai bine de două mii de ani în urmă, în ţara lui Israel, în orasul Bethleem Efrata. Iisus Hristos este numele acestui Prunc si este celebrat, ca un adevărat împărat, în fiecare an, în ziua de 25 decembrie. El este simbolul iubirii supreme, care leagă, încă o dată, Cerul si Pământul. Este Împăratul lumii,

Fiul Domnului care vine să ne mântuiască, să ne izbăvească pe noi, oamenii, de robia păcatului strămosesc.

- **El ne dăruieşte viaţa veşnică**

Ar fi frumos să-i vorbesti despre Nasterea Domnului nostru Iisus Hristos si despre importanţa venirii Lui pe lume. Spune-i că fără acest miracol nu ar fi existat Crăciunul. "Asa de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât a trimis pe Fiul Său în lume", după cum aflăm din Sfânta Scriptură, care ne învaţă că la baza Nasterii Mântuitorului stă iubirea. Iar prin credinţa în existenţa Sa si prin ascultarea si rostirea cuvântului Său, ne găsim mântuirea. Căci El este Hristos Mântuitorul si aduce omenirii har dumnezeiesc si eternitate. Chiar din Sfânta Evanghelie aflăm că Hristos vine "ca orice crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă vesnică".

- **Viaţa lui Hristos povestită copiilor**

Când a văzut Dumnezeu cât este de chinuită omenirea de duhul cel rău, i s-a făcut milă de ea si i-a trimis pe unicul Său Fiu pentru mântuirea lumii. Vestea Nasterii Lui a fost adusă mamei Sale, Născătoarea de Dumnezeu, Sfânta Fecioară Maria, de către Arhanghelul Gavriil. "Bucură-te ceea ce esti plină de har, Domnul este cu tine!". După cum ne mărturisesc sfinţii părinţi, "îndată S-a zămislit Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul si Cuvântul lui Dumnezeu, în preacuratul Ei pântece. Când s-au împlinit nouă luni de la zămislire, iesit-a porunca de la cezarul August ca să se înscrie toată lumea si a fost trimis Quirinius în Ierusalim ca să facă înscrierea. Deci a venit si Iosif, păzitorul Născătoarei de Dumnezeu, cu dânsa ca să se înscrie în Betleem. Şi când a venit vremea să nască Fecioara, n-a găsit casa, că era multă lume. De aceea a intrat într-o pesteră săracă si acolo a născut, fără stricăciune, pe Domnul nostru Iisus Hristos. L-a înfăsat ca pe un prunc si L-a culcat în ieslea vitelor. Acolo, între vite, au pus pe Ziditorul tuturor, pentru că avea să ne mântuiască pe noi de întinăciune." Asadar, Iisus Hristos s-a Născut si a trăit pe Pământ ca oricare alt om. A fost copil si a crescut în orasul Nazaret. Mama Sa a fost Fecioara Maria, iar tatăl Său, Sfântul Iosif. A trăit pe Pământ până la vârsta de 33 de ani, timp în care le-a demonstrat oamenilor, de nenumărate ori, prin puterea Sa divină, că este Fiul lui Dumnezeu. La 33 de ani, s-a lăsat răstignit pe Cruce si a murit pentru iertarea păcatelor oamenilor.

⇒ CURIOZITĂȚI DESPRE...CRĂCIUN!

Material cules şi propus de,
Prof. MARIA-AUGUSTINA JUREBIE

Despre când a fost împodobit primul brad si, în genere, de unde a apărut această necesitate, cine este Mos Crăciun si cum se serbează Crăciunul în diferite culturi ale lumii, aflați în selecția de curiozități de mai jos:

- Primul brad a fost împodobit în 1510, iar prima mențiune scrisă apare în Germania, în anul 1530.

- În America Latină, se împodobeşte cactusul. Spaniolii şi portughezii au introdus pomul de Crăciun în această zonă, dar cum acolo nu cresc conifere, sud-americanii decorează cactuşi, pini sau brazi din plastic.

- În Spania, mai există o variantă a pomului de Crăciun: un pom natural în care sunt atârnate cadouri şi dulciuri, iar copiii trebuie să arunce cu pietricele pentru a-şi lua cadourile.

- În Grecia, nu există obiceiul împodobirii bradului, pentru că aici nu există brazi, ei fiind înlocuiți cu crenguțe de măslin.

- În Brazilia, Crăciunul cade vara. Pentru a reda impresia de zăpadă, bradul este împodobit cu bucățele de zăpadă artificială.

- În China, bradul de Crăciun se numeşte ,,pomul luminii'', dar nu este împodobit decât de un procent mic al populației.

- Conform tradiției, împodobirea pomului de Crăciun trebuie să aibă loc în noaptea 24 spre 25 decembrie. În multe țări, încă se consideră că Mos Crăciun este cel care aduce bradul copiilor.

- Bradul împodobit trebuie păstrat până la Sfântul Ion, pe 7 ianuarie, pentru ca prosperitatea să abunde în casă tot timpul anului.

- Se spune că Mos Crăciun intră pe hornul casei pentru a lăsa cadourile pentru copiii cuminți sub brăduț. Tradiția însă spune că, de fapt, Mosul se strecoară în case pe usa din față, care trebuie lăsată descuiată.

- Nasul rosu al lui Rudolph, renul care conduce săniuţa lui Mos Crăciun, are rolul de a lumina traseul pe care îl parcurge Mosu în noaptea de Ajun.

- Ştiai că pentru a putea fi folosit pe post de pom de Crăciun, un brad are nevoie de aproape 10 ani ca să crească?

- Specialistii au făcut tot soiul de calcule si au descoperit că dacă fiecare copil din lume si-ar dori de la Mos Crăciun o simplă ciocolată de 100 de grame, sania acestuia ar cântări în jur de 240 de tone si ar avea nevoie de mai mult de 1000 de reni pentru a o deplasa în toate colţurile lumii.

- Mos Crăciun locuieste în Munţii Korvatunturi din Lapland, Finlanda, pe graniţa fino-rusă.

- Mos Crăciun nu mănâncă doar fursecuri si lapte. În Suedia se delectează cu budincă de orez, în Australia si Marea Britanie cu briose, iar în Irlanda chiar si cu o halbă de bere.

- O ultimă curiozitate despre Crăciun are în vedere existenţa unor locuri care poartă denumirea sărbătorii iernii, si anume două insule ale Crăciunului, dintre care una se găseste în Oceanul Indian, iar cealălta - în Oceanul Pacific.

CUVINTE, SILABE, SUNETE

Prof. ALEXANDRA CONSTANTINESCU

1. Denumește imaginile. Desparte cuvintele în silabe!
2. Scrie în casetă tot atâtea liniuțe orizontale câte silabe are cuvântul.

3.Denumește imaginile. Spune cu ce sunet începe cuvântul!

4.Uneste cu litera corespunzătoare!

M B A

NE JUCĂM ȘI... ADUNĂM!

Prof. ANA-MARIA BÎZDOACĂ

1. Scrie în cerculețe cifra corespunzătoare numărului de elemente din fiecare vagon
2. Adună elementele din vagoane, scrie tot atâtea liniuțe si cifra corespunxătoare numărului de elemente

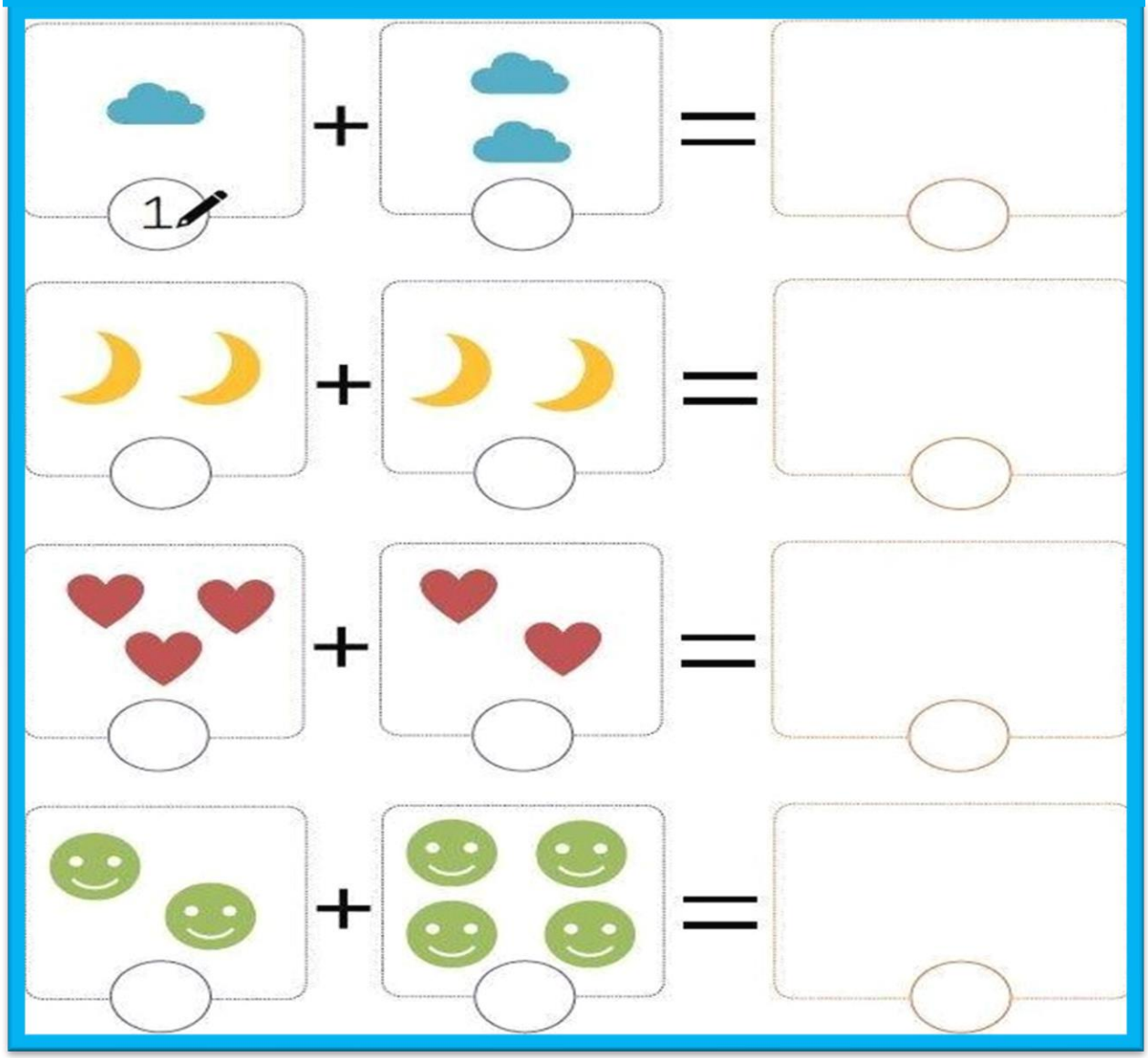

EDUCAȚIE EMOȚIONALĂ ȘI COMPORTAMENTALĂ

Prof. ILEANA LASTOVIEȚCHI

Unește fiecare imagine cu emoticonul corespunzător.

ÎN LUMEA POVEȘTILOR

Prof. CORINA DAMIAN

1. Numerotează imaginile în ordinea desfășurării evenimentelor din povestea ,,Ursul păcălit de vulpe'' de Ion Creangă

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

2. Încercuieste personajele din povestea ,,Fata babei si fata mosneagului'' de Ion Creangă

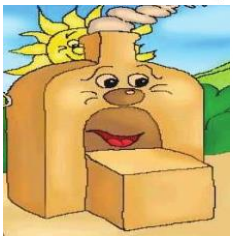

UNIVERSUL

Prof. ALEXANDRA CONSTANTINESCU

1.Încercuieste cu rosu navele spațiale si taie cu o linie intrusul.

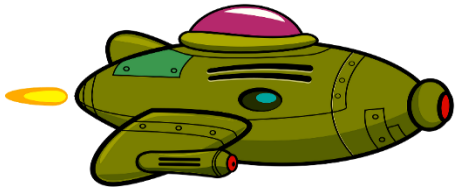

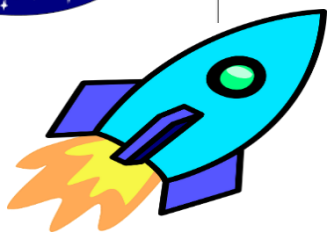

2.Colorează luna, steaua si soarele cu galben. Încercuieste planeta cu albastru.

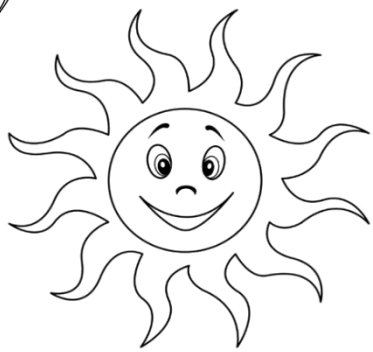

NE JUCĂM ŞI... SCĂDEM!

Prof. ANA-MARIA BÎZDOACA

1. Rezolvă operațiile de scădere si scrie, în pătrățele, tot atâtea liniuțe sau cifra corespunxătoare numărului de elemente rămase

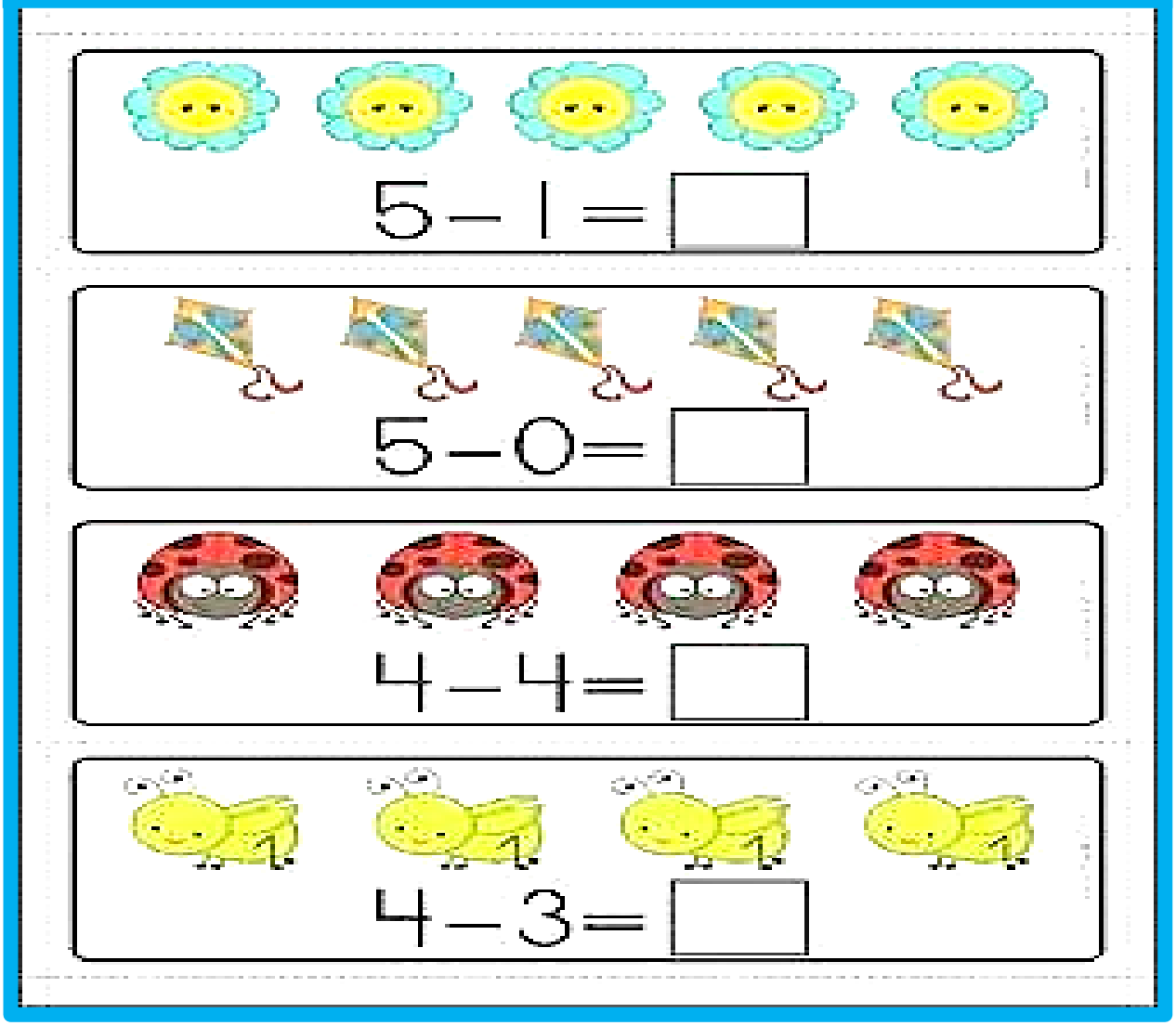

ANOTIMPURI

Prof. ILEANA LASTOVIEȚCHI

1. Colorează imaginea ce reprezintă anotimpul iarna și taie pe cea care reprezintă anotimpul toamna.

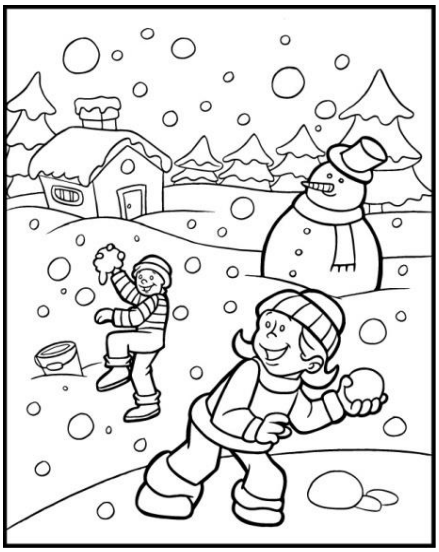

2. Colorează legumele specifice anotimpului toamna și încercuieste fructele care se coc vara!

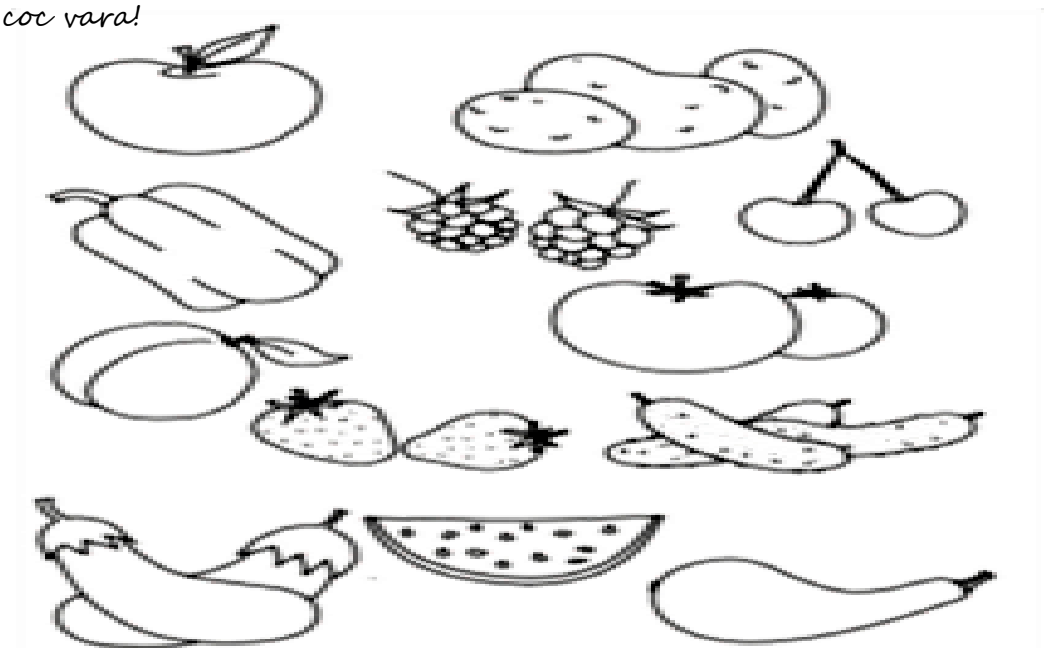

MICII MATEMATICIENI

Prof. ALEXANDRA CONSTANTINESCU

1. Scrie vecinii numerelor.

5		7
3		5
8		10
1		3
7		9

2.Completează căsuța cu semnul corespunzător.

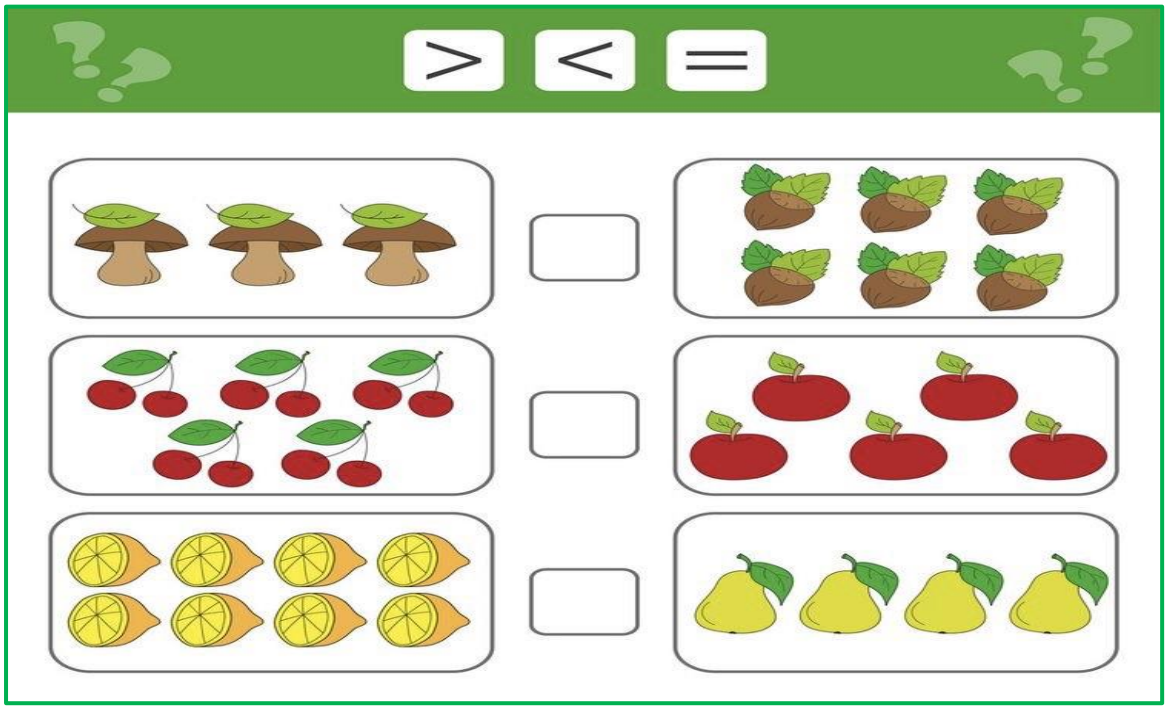

CURIOZITĂȚI MARI ALE CELOR MICI

Material cules de,
Prof. ALEXANDRA MANUELA STOICHIN

De ce nu plutim în aer?
Terra exercită asupra noastră și asupra tuturor obiectelor din jur o forță numită gravitație. Ea ne atrage spre centrul planetei și astfel ne menține pe suprafața ei.

De ce este cerul albastru?
Lumina soarelui este formată din șapte culori – cele ale curcubeului. Dar aerul nu lasă să treacă toate aceste culori din razele soarelui: albastrul este cel care trece în primul rând și ajunge la ochii noștri.

De ce sunt norii albi?
Fiindcă sunt alcătuiți din apă sub formă de picături mici și de cristale de gheață, care reflectă toate culorile din razele de soare. Când aceste culori ajung toate în același timp la ochii noștri amestecul lor pare alb.

De ce se formează un cucui când ne lovim la cap?
Fiindcă în locul respectiv sângele se strânge sub piele și o umflă. Nu e deloc plăcut, dar cu o alifie bună, cucuiul va dispărea în câteva zile.

De ce sughițăm?
Un hohot de râs, câteva gâdilături și...gata sughițul! Diafragma, un mușchi care ne ajută să respirăm. Când este prea solicitată, diafragma lasă să treacă prea mult aer în plămâni, ceea ce poate fi periculos. De aceea gâtul se strânge, ca să limiteze intrarea aerului.

CURIOZITĂȚI DIN LUMEA INSECTELOR

Material cules de,
Prof. IOANA OTILIA MERCUREAN

*Muscă ''domestică'' trăieste numai 14 zile.
* Furnicile nu dorm niciodată. Cu toate acestea, în zorii zilei, furnicile se întind asemenea oamenilor pentru a se dezmorți.
* Pentru fiecare om de pe Terra există circa 200 de milioane de insecte. Numai termitele ne depăsesc într-un raport de 10 la 1.
* Cele mai numeroase vietăți de pe Terra sunt artropodele. Că un exemplu, până în prezent au fost descoperite circa 70.000 de mii de specii... de păianjeni.
* Există 20.000 de specii de albine în lume. Albina este cea mai importantă insectă pentru că ajută la înmulțirea florilor...
* Tipul de gărgăriță se identifica după numărul de pete negre de pe aripi; de asemenea, cu cât gărgărițele înaintează în vârstă, petele negre de pe aripi dispar.
* Există o specie de muscă, Cephenomia, al cărei zbor depăseste viteză sunetului. Ea se deplasează cu 1300 km/h...

* Furnică poate să ridice o greutate de 50 ori mai mare decât greutatea ei, si să împingă obiecte de 30 de ori mai grele decât ea si cade întodeauna pe partea dreapta când este năucită.
* Un gândac de bucătărie trăieste nouă zile fără cap, după care moare de foame.
* Papilele gustative ale fluturilor se află pe picioruse. Astfel îsi caută frunzele cele mai potrivite, pe care să poată depune ouă si care să poate fi apoi consumate de omizi.
* Femelă păianjenului văduva-neagră este de 30 de ori mai grea decât masculul.
* Într-un stup trăiesc între 20.000 si 60.000 de albine. Matcă trăieste circa doi ani si depune 1500 de ouă pe zi.
* Trantorii trăiesc 24 de zile si nu au ac. Lucratoarele zboară cu o viteză de de 24km/h.
* Într-un minut o albina poate bate din aripi de 11.500 de ori.
* Există nu mai puţin de 920.000 de insecte.
* Capul călugăriţei (mantis religiosă) are o poziţie cu totul specială. Este singură insectă care-si poate roţi capul 360 de grade. O altă ciudăţenie este faptul că are 2 ochi compusi si 3 ochi simpli.
* Gândacii decapitaţi pot trăi mai mult de o săptămâna (cam 10 zile).
*Pe pământ există mai multe termite decât oameni. Oamenii de stiinţă spun că numărul lor este de 10 ori mai mare decât al oamenilor.
* Scarabeul poate ridică un obiect de 800 de ori mai greu decât el.
* Ştiaţi că durata vieţii albinelor depinde de vârstă si de starea "doicilor" care le hrănesc atunci când se află în stare de larvă? Se cunoaste că o albina născută într-o familie mai puternică va trăi mai mult decât o albina născută într-o familie slabă.
* Ştiaţi că oamenii de stiinţă au descoperit că, în verile foarte toride, nectarul anumitor flori începe să fermenteze? Albinele care recoltează acest nectar reusesc apoi cu greu să-si mai regăsească stupul si nu sunt prea bine primite de suratele lor! Din câte se pare, până si albinele se îmbată!
* În America de Sud trăieste un păianjen urias numit Avicularia, care se hrăneşte cu insecte mari şi uneori chiar şi cu păsările? Băstinasii nu-l ucid, considerându-l trimisul duhurilor benefice care sălăsluiesc în junglă tropicală.
* Leul furnicilor este numele unei mici insecte care sapă gropiţe în nisip unde se ascunde si asteaptă pradă. Furnicile, trecând pe lângă aceste goluri, îsi pierd echilibrul si sunt prinse de ,,clestii,, leului care le asteaptă.
* Ştiaţi că, dacă ar trăi toţi descendenţii unei singure muste, doar în cinci luni de zile numărul lor ar fi de 7.600. 000.000 indivizi?

* Ştiaţi că matcă este întotdeauna însoţită de o sută de albine, care îi mângâie mereu abdomenul, distribuind substanţă ''de matcă'' familiei întregi, care o percepe si se comportă normal? Când această substanţă lipseste sau se diminuează, albinele se nelinistesc si clădesc imediat botci pentru cresterea unor mătci tinere.
*Păianjenul orb, care trăieste în Asia de sud-est, ţese cele mai mari pânze (cu o suprafaţă de aproape 2 m). Firul este atât de rezistent, încât din el se fac plase de pescuit.
* Muscă ne-ar putea da lecţii despre reciclare. O muscă regurgiteaza si mânca iar mâncarea de mai multe ori.
* Buburuza si larvele acesteia mănâncă într-o zi de pe plantele de cultură si ornamentale o cantitate de păduchi verzi (afide) cu o greutate de câteva ori mai mare decât corpul ei.
* Furnică poate cară o povara de 10 ori mai grea decât greutatea propriului corp.
* Greutatea tuturor furnicilor de pe Terra este mai mare decât greutatea tuturor oamenilor.
* Ţânţarii sunt de două ori mai atrasi de culoarea albastră decât de orice altă culoare.
* Cei mai rapizi si mai puternici păianjeni sunt păianjenii-soarelui. Acestia au fălci atât de puternice încât pot să ucidă animale mult mai mari decât dimensiunea lor, precum soareci, sopârle sau lilieci. În privinţa vitezei, pot atinge si 16 km/h!

CURIOZITĂŢI PRIVIND ÎNCEPEREA ANULUI ŞCOLAR ÎN DIFERITE COLŢURI ALE LUMII

Material cules de,
Prof. LĂCRĂMIOARA SECELEANU

Dacă şcolile din emisfera nordică îşi deschid porţile la sfârşitul lunii august şi începutul lunii septembrie, unităţile şcolare din emisfera sudică a planetei îşi primesc elevii la sfârşitul lunii ianuarie sau începutul lunii februarie, datorită vremii calde din această perioadă.

În Belgia, Bulgaria şi Germania anul şcolar începe în lunile august sau septembrie.

Şcolile din Italia încep tot în prima lună de toamnă, însă cele mai prestigioase unităţi de învăţământ cer elevilor să înceapă şcoala înainte cu o săptămână de deschiderea oficială a anului.

În Rusia, scoala începe de ''Ziua Cunostințelor'', în data de 1 septembrie, consacrată în 1935.

În Australia, începutul anului şcolar este la sfârşitul lunii ianuarie sau în primele zile ale lunii februarie, depinzând de partea Australiei despre care vorbim.

Anul şcolar debutează în Noua Zeelandă în data de 1 februarie, dacă nu corespunde cu o zi de vineri, sâmbătă sau duminică şi în cadrul ceremoniei de inaugurare a anului şcolar au loc dansuri războinice, cântece şi discursuri preluate din cultura populaţiei indigene Maori. Samoa deschide anul şcolar în 1 martie.

Atât în Statele Unite ale Americii cât şi în Canada, anul şcolar începe după Ziua Muncii, care se sărbătoreşte în prima zi de luni din luna septembrie.

Datorită temperaturilor ridicate din Costa Rica, anul şcolar începe în luna februarie, de obicei. Ministerul Educaţiei schimbă în fiecare an data de începere a şcolii pentru a asigura 200 de zile calendaristice destinate studiului.

În India anul şcolar începe în lunile aprilie sau iulie, în funcţie de tradiţiile locale. Copiii care încep clasa întâi sunt aşteptţi în sălile de studiu cu rechizite, dulciuri şi cu umbrele colorate, pentru că în aceeaşi perioadă începe sezonul musonic.

CURIOZITĂŢI DESPRE PĂSĂRILE CĂLĂTOARE

Material cules de,
Prof. IOANA OTILIA MERCUREAN

Păsările – cele mai desăvârşite dintre toate fiinţele zburătoare – îşi fac apariţia odată cu omul, pretutindeni unde acesta se stabileşte.

*Se spune că dacă păsările zboară cât mai sus pe cer, vremea va fi frumoasă, însă, în cazul în care acestea zboară aproape de sol e semn că vremea se înrăutăţeşte;

*Proporţional cu dimensiunile ei, o pasăre are nevoie de mai multă mâncare decât un bebeluş sau o pisică;

*Albatroşii pot să doarmă în timp ce zboară cu viteze de până la 40 de kilometri pe oră;

*Prima pasăre domesticită a fost gâscă;

*Măcăitul raţei nu are ecou şi acesta este un fapt pe care nici cercetătorii nu-l pot explica;

*Lebada sălbatică din Islanda are un cântec excepţional şi plin de forţă şi muzicalitate;
Ea este singura pasăre din neamul lebedelor, gâştelor şi raţelor sălbătice înzestrată cu acest talent;

*Potârnichea trăieşte în perechi, bărbătul fiind credincios soţiei;

*Bufniţele îşi răsucesc capul aproape circular, întrucât nu-şi pot mişca ochii. Ochii lor nu sunt rotunzi, ci tubulari;
*Pasărea-liră este un adevărat fenomen al naturii, este o imitatoare neîntrecută şi poate reproduce lătratul câinelui, hohote de râs, ţipete de copii şi cântecele altor păsări;

*Pasărea-călugăr, mare cât un cocostârc, îşi face un cuib înalt de 1m şi în diametru de 2m;

*Pescăruşul albastru este cea mai răbdătoare pasăre din ţara noastră, stă ore în sir la pândă cu privirea ţintă pe luciul apei, iar dacă nu prinde peştişorul din prima încercare se ia după el, înot, servindu-se de aripi ca de lopeţi;

*Pupăza este o pasăre ce poate fi domesticită uşor, ca şi papagalul;

*Păsările adulte care trăiesc în colonii iau apărarea tuturor puilor;

*Pinguinii îşi crec puii în adevărate grădinițe, sub supravegherea adulților;

*Graurii care nu au pui hrănesc puii din cuiburile vecine;

*Fiecare specie are drumul ei de migrație, dar toate formează o rețea complicată de linii curbe care pleacă din nord, se apropie între ele, se întretaie şi se opresc acolo unde sunt condiții bune de trecere şi de hrană;

*Păsările migratoare au ordinea de zbor diferită de la o specie la alta. Cocorii, lebedele zboară în unghi, rațele sălbatice una lângă alta în linie dreaptă, gâştele pe o linie oblică, păsările mici zboară în front larg, iar cele mari în stoluri rotunde;

GHICITORI AMUZANTE

N-are limbă si nici gură si arată orice făptură.

O păpuşă gogonată stă pe gheaţă înfăşată.

Din flori plicuri de dulceaţă, strânge de cu dimineaţă. Oare ce să fie?

Animal cu chip de om, ţopăie din pom în pom.

Cenuşiu, cu ochi sticloşi si cu colţii fioroşi

Mă întorc o dată, ce este afară nu intră înăuntru. Mă întorc încă o dată, ce este înăuntru nu va ieşi afară.

Mă învârt în cerc, dar întotdeauna merg drept înainte. Nu mă plâng niciodată, indiferent de locul în care sunt condusă.

GHICITORI MATEMATICE

Din zăpadă Oana scoate
Zece ghiocei.
Din buchet ea dă Florinei
Patru frumusei.
Socotiţi câţi are-acum
În buchetul ei!

Şase fluturi în grădina
Se rotesc lâng-o sulfină.
Mâţa stă si mi-i pândeste,
Hector latră si-i goneste.
Doi din fluturii zglobii
S-au ascuns în bălării,
Ceilalţi zboară tot mai sus.
Socotiţi-i: câţi s-au dus?

Cinci fraţi se joacă-n casă,
Cel de-un an sade la masă,
Din ceilalţi, e fiecare
Cu un an întreg mai mare
Că fratele lui mai mic.
Cât are cel mai voinic ?

GHICITORI (ADUNĂRI)

Astăzi am primit în dar,
Un ghiozdan si un ... penar.
De scoală mă pregătesc,
Vreau să scriu si să citesc.
Câte daruri am primit,
Îmi spuneți? Chiar ați ghicit? (DOUĂ)

****

Ce minune, ce minune,
După ploaie, în pădure,
Ciupercuțe colorate,
Printre frunze, asezate.
Cu uimire le privesc,
Și-ncerc să le ocolesc.
Două sunt lângă stejar,
Una lângă un arțar.
Dacă eu le-as aduna,
În cos, câte s-ar afla? (TREI)

****

În grădină-a răsărit,
Ghiocelul cel vestit.
A privit mirat spre Soare,
Eu sunt singur acum, oare?
Abia, târziu a zărit,

Încă trei si le-a zâmbit.
Spuneți voi, dacă-ați ghicit,
Câte flori au înflorit? (PATRU)

****

Patru roți, masina are,
Hai, să mergem la plimbare!
Dar, dacă s-ar întâmpla,
Și-o roată se va-nțepa,
Rezerva o vom lua!
Dacă stăm si ne gândim,
Și-ncercăm să socotim,
Câte roți masina are,
Când plecăm noi la plimbare? (CINCI)

****

Pe o creangă înmugurită,
Patru păsări frumos cântă.
Încă două au venit,
De concert s-au pregătit.
Stai acum si te gândesti,
Câte sunt, spune, ghicesti? (ŞASE)

****

Şase berze călătoare,
Dau frumos din aripioare.
Una ce s-a rătăcit,
Lângă ele a venit.
Câte berze sunt în zbor,
Ce se duc la cuibul lor? (ŞAPTE)

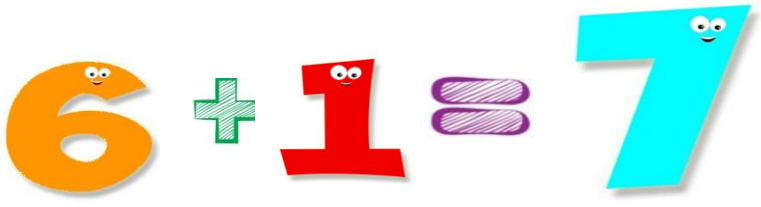

****

Şase fluturaşi albaştri
Şi un greieraş micuţ,
Se jucau frumos la soare,
Printre flori, într-un părcuţ.
Spune-ţi voi, dacă ghiciţi,
Câte gâze sunt aici? (ŞAPTE)

****

Stau pe masă asezate,
Şapte cărţi, deschise toate.
Au mai fost aduse, două,

Știți voi câte cărți sunt? (NOUĂ)

****

Opt albine s-au gândit:
Azi e bine de muncit!
Vom zbura din floare-n floare,
Cu polen pe aripioare.
Din stupul alăturat,
Au venit la colectat,
Încă două albinuțe,
Hărnicute si drăguțe.
Câte, acum, vor zbura
Și polen vor aduna? (ZECE)

****

GHICITORI (SCĂDERI)

Vin trei melci, pe o cărare,
Cu căsuța în spinare,
Și cum merg ei pâs, pâs, pâs,
Prin iarbă si prin frunzis,
Întâlnesc un cărăbus.
Unul pe loc s-a oprit,
Avea ceva de vorbit.
Haideți să vedem acum,
Câți melci si-au văzut de drum? (DOI)

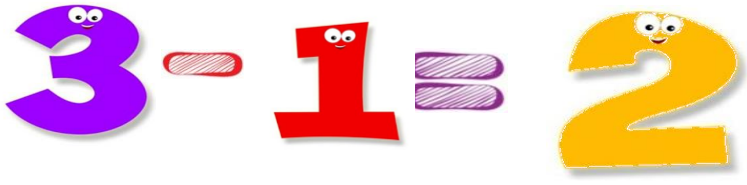

****

În căsuța din pădure,
Stau acum cinci prieteni mici:
Șoricelul, o broscuță,
Pupăza si doi pitici.
Nu stiu cum s-a întâmplat,
Dintre ei, doi au plecat.
Au rămas acum doar ... (TREI),
Să se joace singurei!

****

Patru iepurasi sprințari,
În grădină au intrat.
Dar cățelul meu, Patrocle,

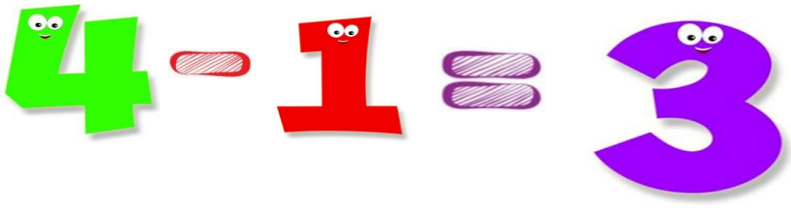

Pe unul l-a speriat.
Morcovi, câţi vor mai mânca ,
Acum din grădina mea? (TREI)

****

Un strugure si un măr,
Am primit de la un ... mo
Dacă fructe sase-au fost,
Câte-au mai rămas în cos? (PATRU)

****

Alexandra, o fetiţă,
Ce-nvaţă la grădiniţă,
Avea opt păpuşi odată,
Şi voia să le împartă.
Două duse la vecina,
Şi una la Mădălina.
Câte păpuşi ea mai are?
Ştiţi voi să răspundeţi, oare? (CINCI)

****

Iepuraşul a găsit,
Şapte morcovi în grădină.
Dacă el mănâncă doi,
Câţi morcovi o să rămână? (CIN

****

Ieri, când vântul a bătut,
Multe frunze au căzut.
O omidă sugubeaţă,
A plecat în zori la piaţă.
Şi tare s-a bucurat,
C-a scăpat de căţărat.
Opt frunze ea a găsit,
Cu două ... s-a si hrănit.
Drumul si-a continuat,
Câte frunze a lăsat? (ŞASE)

****

Şoriceii stau la sfat,

Parcă, zece-am numărat.
Vor acum să-l păcălească,
Pe Miorlau, să nu-i găsească!
Au cam făcut gălăgie,
Și Miorlau poate să vie,
Și dacă îi va găsi,
Vai de pielea lor va fi!
Doi, din ei, s-au speriat,
Și-n dulap s-au pitulat.
După ei, în pas săltat,
Încă doi s-au asezat.
Câți din ei va mai găsi,
Motanul de va veni? (ȘASE)

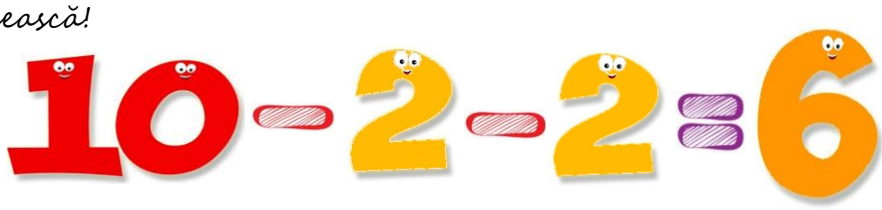

****

La bunica în ogradă,
Opt cocosi se iau la sfadă,
Pentru că s-au supărat,
Unul din ei a plecat!
Spuneți voi, dac-ați aflat,
Câți mai sunt, ați numărat? (ȘAPTE)

****

Elefantul bucuros,
Stă pe buturugă jos.
Priveste si se întreabă:
Câte flori mai sunt în iarbă?
La început, ele-au fost nouă,
Din greşeală, am rupt două. (ŞAPTE)

****

Zece mere sunt de toate,
Dar bunica le împarte:
Unul îl dă la nepoată,
Unul îl dă la nepot,
Și ea rămâne cu ... ? (OPT)

****

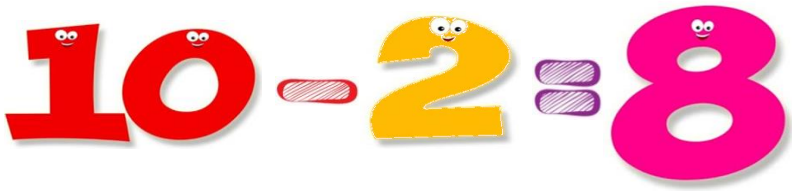

Zece fluturi se jucau,
Printre flori ei alergau,
Doi au stat, s-au odihnit,
De ceilalţi s-au rătăcit.
Câţi fluturi s-au mai zărit? (OPT)

****

Albinuţa Zum, Zum, Zum,
A pornit din nou la drum.
Ea zboară din floare în floare,
Cu polen pe aripioare.
Zece flori sunt în grădină,
Şi o îmbie pe albină.
Pe două, le-a vizitat,
Cu polen s-a încărcat.
Câte flori aşteaptă-acum,
Pe-Albinuţa Zum, Zum, Zum? (OPT)

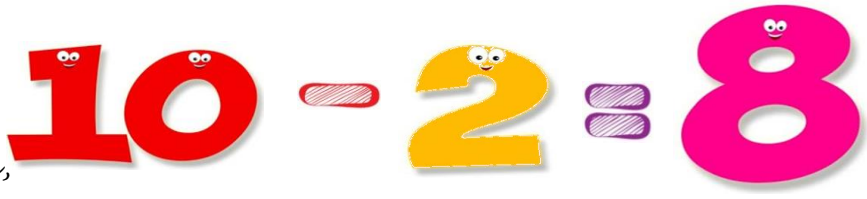

****

Zece fluturi stau la Soare,
Şi dau lin din aripioare.
Iepurasul i-a zărit,
Cu unul s-a împrietenit.
El în zbor s-a îndepărtat,
Pe cei ... (NOUĂ) i-a lăsat.

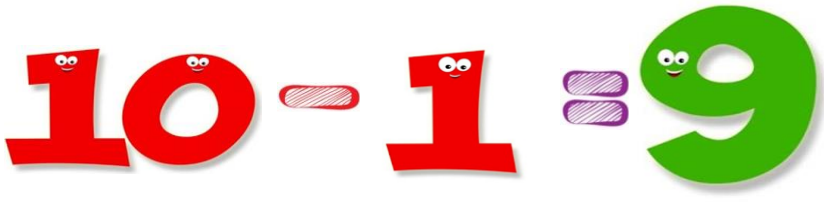

****

Ți-e prieten credincios
Chiar si când nu-i dai un os? (câinele)

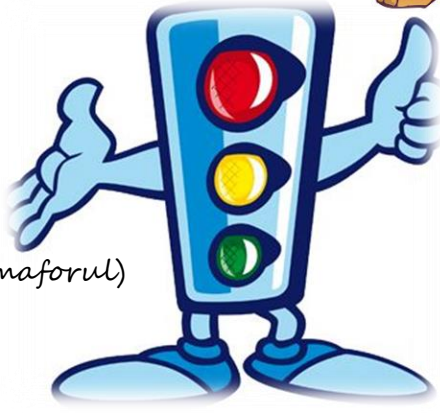

Felinar cu trei culori
I-ajută pe trecători. (semaforul)

Vara umblu după miere,
Iarna dorm să prind putere.'' (ursul)

Are zeci de ace groase
Dar nu ţese nici nu coase.(ariciul)

ISSN 1841 – 8910